

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre ..... 24 korona.
 Három hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre ..... 28 korona.
 Három hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 Házasbírás előtt sor egyszerű 20 fill.
 minden következőnél 16 fillé.
 Egyikre pedig csak 40 fillé.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Kedd, október 24.

Mai számunk főbb közleményei:

- A csanádi püspök Aradon.
- Eskütétel a király előtt.
- Vérengző orvos.
- A város küzdelme a drágasággal.
- Az aradi tereplovagló verseny.
- Vasárnapi mozgóképek.
- Ujabb szerelmi regény az uralkodó családban.
- Gyilkos jogász.
- Az aradi pénztári orvosok újabb mozgalma.

Justhék kizárása.

Arad, október 23.

Tudják önök, mi az a kizárás? A sűrűn megismétlődő bérharcok nem egyszer szomorú eredményeket szülő utolsó fegyvere volt mindig a kizárás. A munkaadók közös akarattal ítélték kizárásra azokat a féktelenkedő munkáscsoportokat, amelyek visszaélve a közönség türelmével és munkaadók rosszul értelmezett jóindulatú engedékenységével, lehetetlen követelésekkel veszélyeztették a nyugodt gazdasági életfolyamatot. A politikai harcokban eddig nem éltek a kizárás fegyverével, mert mindig győzött a józan belátás és a bölcs mérséklet, amely nélkül nem is képzelhető el a nemzet és az uralkodó harmonikus munkája. A vörös jelszavakat hangoztató Justh-csoport azonban kényszeríti a pártokat, hogy ahhoz a módszerhez folyamodjanak, amely ugyszólván a parlamenti életből való exkommunikációval azonos. Azt tervezik ugyanis a mérsékeltben gondolkodó pártok, hogy a

Justh társaságot kiközösítik maguk közül, mert nem méltó arra, hogy a normális törvényhozói munkában vele párhuzamosan haladhassanak. Az a féktelen erőszakosság, az a logika nélkül való hadakozás, amely csak egy minden politikai bölcsesség és józanság nélkül való „vezér“ parancsnoksága alatt képzelhető el, ime ilyen megtorló lépésre kényszeríti csaknem az egész parlamentet. De nem csupán az egyes pártok óhajtják ezt a fenyegető metódust követni, hanem magában a Justh-csoportban is fölcsap az elégedetlenség lángja; az a tábor, amelyről Justh kapitány ur olyan büszkén szokta hirdetni, hogy „sziklaszilárdan áll vezére mögött“, úgy látszik valóban tömören sorakozik a vezére — ellen. Komoly hangok hallatszanak a „táborból“, hangok, amelyek hallatára a csanádi kiskirály alighanem gyors tempóban vonul Tornyára az eke szarva mellé. Saját párthívei is megsokalták már azt a haremmodort, amelyet Justh rájuk erőszakolt konok elszántságában. A párt legifjabb közkatonája is ismeri a harcászati tizparancsolat egyikét, (amely csak a vezér memóriáját kerüli el): hogy jobb a mai tisztességes béke, mint a holnapi bizonytalan győzelem.

Voltaképen mit akar Justh Gyula? Azt reméli talán, hogy az országot forradalomba tudja sodorni? Ha nyitott szemmel nézett, láthatta, hogy az ország milyen boldogan leste a békekísérletekről szóló bizonytalan híreket is. A gazdasági fellendülés kor-

szakában, amilyenbe most jutott Magyarország, nem a mesterséges és céltalan hadakozásokkal kell az időt ellopni és az energiát fecsérelni, hanem öntudatos, komoly nemzeti munkába kell sorakoznia mindazoknak, akiknek szava súlylyal bír a tömegek előtt.

A kormány a munka jelszavával indította meg az alkotmányosság gépezetét. Ne akarják tehát a belátást nélkülöző antipolitikusok mindenáron föltartóztatni a munkát és az alkotás útjára tért nemzetet.

A harc már úgy is a haldoklás éjszakájába fordult. Arról van szó csupán, hogy maguk az ellenzéki testvéri pártok csavarják-e ki a Justh-párt kezéből azt a kardot, amelylyel önmagán és a parlamentárizmuson súlyos sebeket ejtett, vagy pedig az áldásthöz béke némitsa-e el a harci riadókat.

A harc kiindulási pontja tudvalevőleg a véderőreform. Mivel pedig a reform szükségességéről mindenki meg van győződve, a vita legfeljebb a körül foroghat, hogy minő módosítások és milyen változtatások eszközölendők a katonai javaslatokon a végből, hogy az ellenzék ne akarja továbbra is technikai obstrukcióval megakadályozni azoknak törvénynyé válását. S szó lehet arról is, hogy a hozandó súlyos áldozatok és az elvállalendő nagy terhek részben való ellensúlyozása fejében milyen garanciák követeltessenek, hogy a kilences bizottság határozatai-

Hervadás.

Irta: Szecsső Vilmos.

I.

Élt a régi Aténben egy Konstantin nevű fiatal ember. Ez az ifjú husz esztendőskorában halálosan beleszeretett egy Xénia nevezetű, csodaszép leányzóba. A leány is nagyon szerette. Napszállatkor titkos találkozójuk volt egy viruló kis ligetben. Itt kart karba fonva elbolyongtak a holdfényben, lágyan lépegettek, a szót puhán és gyöngéden ejtették a tiszta imádattal simultak egymáshoz. Rajongó gyermeki szerelem lakozott szívükben és ajkuk — bár cserpes volt a vágyleti éjszakák lázától — még se mert egybeforradni. Csak fogták boldog elragadtatásban egymás kezét, míg százszor is elrebegették az örök hűség esküjét.

De Konstantin szegény fiu volt. És történt, hogy egy nap Aténbe vetődött egy Diodor nevű gazdag vidéki fiatal ember. Ez meglátta Xéniát az utcán, belebolondult és iziben feleségül kérte. Hiába sirt Xénia három nap és három éjszakán át, szülei rázárták kamrájának aajtáját, ki sem engedték a házból. Végre elfogytak Xéniának könnyei és sápadtan bár, de beleült a kocsiába, mely fölvirágozva készen várta már, hogy elvigye Diodor nászi házába. Még csak el sem bucsuzhatott Konstantintól.

Konstantin majd megőrült a fájdalomtól. Mint egy eszelős, akként bolyongott Atén napfénytől csillogó, fehér utcáin. A szeme lázasan meredt bele a világba, nem látott meg senkit és hangtalanul mozgott az ajka. Végre hazavergődött és halálra fáradtan dobta le magát fekvőhelyére. Mozdulatlanul feküdt ott és érzéketlenül bámult ki a violaszínű éjszakába. Később feljött a hold és résztvevően pillantott be az ablakon. Konstantinnak eszébe jutott Xénia esküje és vad, kínzó fájdalma mondhatatlanul lágy, könnyes és édes-bus meghatottságba olvadt. Most tompán bugó verssorok toltak az ajkára... Konstantin talpra szokott, majd leült és sirt. Így lett belőle költő.

Konstantin megénekelte ezt a szerelmet ezer meg ezer változatban és az emberek bámultak és nem tudták eldönteni: szerelme vagy tehetsége volt-e találékonyabb? De egyik kótet a másik után került ki a keze alól s költészetének tűzessége, gyöngédsége és változékony gazdagsága, örök és gyógyíthatatlan melankóliája elbájolta honfitársait. Konstantint elhalmozták dicsőséggel és kincsel és nem egy gyönyörű nő szives készséggel gyógyította volna a Konstantin sebeit. De Konstantin hű maradt Xéniához, hű a hűtelenhez és úgy látszott, föláldozni kész egész életét ennek a bus, meddő, ragyogó és szomorú szenvedelemnek. Így telt el tizenöt esztendő és Konstantin még mindig olyannak látta Xéniát, mint akkor, ott a li-

getben, azon a százszor megénekelte holdfényes estén.

II.

Tehát vagy tizenöt év múlva egy ragyogó tavaszi napon — az ég oly kék volt, mint a mesében, — Konstantin épen kilépett fürdőjéből és magára öltötte köntösét, mikor öreg szolgálója egy nőt jelentett be neki.

- Ki az a nő? — kérdezte a költő.
- Nem akarja megnevezni magát.
- No hát ereszd be!

Kinyitott az ajtó és az előcsarnokból betört sugárzófényben egy nő állt meg a küszöbön. Konstantin ránézett. Oly vonzó, oly ismerős volt az alakja, mintha valahol már látta volna, mintha valamely édes, kedves emlék fűzte volna hozzá; vajjon ki lehet?

— Lépj beljebb, asszonyom!

A nő kettőt-hármat lépett a költő felé és fátyolát arcáról hátravetette.

Konstantin fölkiáltott. Xénia volt.

Tekintetük egymásba kapcsolódott. Ugy álltak ott és nézték egymást, Xénia rajongással, hálás imádatból ittasan tekintett a költőre, Konstantin szemében azonban valami riadt fájdalom tükröződött. Igen, igen, ugyanaz az édes imádott arc volt, ugyanaz — és más mégis, egészen más: az elmulásnak, a hervadásnak borzalmas fátyola vonta be már az egykor oly gyönyörű vonásokat; szörnű, bár láthatatlan fo-

nak eddigelé meg nem valósított részei is minél előbb érvénybe lépjenek. Mivel pedig a kormány és a többség ebben a tekintetben sem kíván elzárkózni az ellenzéki kívánságoknak lehető figyelembevételére elől és mivel éppen Tisza István gróf volt az, aki az ellenzéki követelésekkel szemben olyan messzemenő előzékenységet tanúsított, a béke ezen az alapon csakhamar létre is jöhetne, ha a Justh-párt a választójogi kérdésnek az alkudozásokba való bekapcsolásával nem komplikálná annyira a dolgokat.

A választójogi kérdésnek a fölvetése pedig nemcsak megnehezíti az ellenzéki tábor és a kormány közti megegyezést, hanem újból kiélesíti a két függetlenségi párt közti ellentéteket is.

Az ellentétek pedig a parlamentbeli küzdelmet átviszik a két függetlenségi frakció harcába, amely szomorú eredménnyel járhat a Justh-pártra. A léte, a fönmaradása függ a Justh-csoportnak attól, hogy most tapintatosan, észszerűen viselkedik-e? Nagy megerőltetés árán, talán sikerül ez neki.

A képviselőház ülése. Budapestről jelentik: Az obstrukció ma három névszerinti szavazással huzta ki az ülést. Kabos Ferenc elnök bejelentette, hogy Górgéi László, a miskolci második kerület országgyűlési képviselője a múlt éjjel hirtelen elhunyt. Meleg megemlékezést szentelt neki s indítványára a Ház jegyzőkönyvében örökítette meg emlékét. Fölhatalmazta egyúttal a Ház az elnököt, hogy a miskolci második kerületben a választás kiírása dolgában intézkedhessék. Bemutatta ezután az elnök Csanádmegyének obstrukció ellenes fölrátát, melyre névszerinti szavazást kértek; a két másik bemutatott kérvényt az elnök javaslati értelmében intézte el a Ház. Ezután a mai napi rendből végeztek három névszerinti szavazással. Az ülés két óra előtt végződött.

A csanádi püspök Aradon (Templomszentelés, banket, látogatások.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 23.

A csanádi egyházmegye fekkölt gondolkodású főpásztor, Glattfelder Gyula ma délután utazott el Aradról. Amíg itt tartózkodott, szüntelen ünneplésben volt része az egész társadalom részéről. Nem egy egyház püspökét látták benne, hanem a tiszta erkölcsök, a szép eszmék bátor harcosát és az emberi kiváló tulajdonok boldog birtokosát, aki nemes ideálokért küzd, kitarvalékként a vigaszt, s a támogatásért hozzáfordulónak.

Mély nyomokat hagyott az ifju püspök Aradon való tartózkodása. A tiszta eszmék zengzetest szavu hirdetőjét felekezeti különbség nélkül szívébe fogadták és rokonszenvébe zárták mindazok, akik szerencsések voltak vele érintkezhetni, mert benne nem csupán egyháza ügyeinek szimpatikus agitátorát, hanem a melegen érző jóembert is megismerték.

Templomszentelés.

Kora reggel vette kezdetét Glattfelder vasárnapi működése. A megállapított program szerint hét órakor felszentelte a minoriták templomát ama metodus és eljárás szerint, amelyet már lapunkban ismertettünk. Délelőtt tíz órakor fényes segédlettel ünnepi nagy misét mondott, amelyen a templomi énekkar Mütter Müller József karnagy vezetésével Belicay F. durmiséjét énekelte nagy művészettel. A mise után újból nagyhatású prédikációt mondott.

A küldöttségek.

Déli féltizenkét órakor a minorita rendház keskeny lépcsőin, folyosóján és szobáiban százával szorongtak az ünnepélyes feketébe öltözött urak és hölgyek: a csanádi püspök elé járuló tisztelgő küldöttségek tagjai. A küldöttségek az előre megállapított sorrendben vonultak föl, de a zenés nagymise tovább tartott, mint remélték és így tizenkét órára, amidőn a püspök visszatért lakosztályába, már ugyancsak szorgoskodni kellett Lakatos Ottó rendfőnöknek, hogy a küldöttségek sorját-rendjét megőrizze.

Az első tisztelgő küldöttség, amelyet Glattfelder Gyula dr. csanádi püspök a miseruhák letétele után azonnal fogadott, az aradi Oltár-

egyesület női küldöttsége volt, amelyet Lakatos Ottó minorita rendfőnök és özv. Hauser Károlyné ezredesné, az egyesület elnöksége vezettek a püspök elé. Előbb Lakatos Ottó dr. mutatta be az aradi Oltáregylet hódolatát keresztelven szavakkal, azután pedig Hauser ezredesné kérte az egyházfő jóindulatát és atyai támogatását nemcsak az Oltáregyesület, hanem a Szegény tanulókat segélyező egyesület részére is.

Glattfelder püspök válaszában rendkívüli háláját fejezte ki a tisztelgő hölgyeknek, akikhez erős kötelek fűzik őt, miután ő is évekig működött közre Budapesten az Oltáregyesület áldásos munkálkodásában. Nagyon jól tudja, hogy az Oltáregyesület célja és feladata: mélyíteni, finomabbá tenni a vallásosságot. Ehez az istennek tetsző munkához kéri az Ur áldását az aradi Oltáregyesület számára is.

Lakatos Ottó rendfőnök a hölgyek sorában az aradi katolikus háziasszonyok egyesületének tagjait is bemutatta. A püspök örömmel kívánt sikert a női munkásokat, cselédek gyámolító egyesület további működéséhez.

A más vallásfelekezetek

tisztelgő küldöttségeinek a sorát a görög keleti román és görög keleti szerb egyház küldöttsége nyitotta meg.

Ciorogariu Romulusz szemináriumi igazgató a közös keresztény világnézet ünnepeinek mondotta a csanádi püspök aradi látogatását, amelyből a görög keleti egyházak is részt kérnek és ünnepeiknek vallják ezt az ünnepnapot.

A püspök mély vallásosságtól áthatott válaszában a keleti és nyugati egyházat összekötő fényes célról és gondolatáról: a krisztusi eszméről emlékezett meg.

Az egyházak közötti békéről beszélt a püspök a református egyház küldöttségének is, amelyet Csécsi Imre lelkész vezetett.

— Hálát adok istennek — mondotta a püspök — hogy olyan időben kerültem a csanádi egyházmegye élére, amidőn református honfittársaim legjobbjai a békét és megértést hirdetik. Eliminálni mindent, ami haragra visz, ez az én jelszavam is.

Ugyanily értelemben folyt le az evangélikus egyház tisztelgése Frint Lajos lelkész vezetésével. Az aradi izraelita hitközség küldöttségét Nemess Zsigmond dr., hitközségi elnök vezette, aki a püspököt, mint a szívótság, tu-

gaival lemarta róla az idő szent, ifju és sugaras üdeségét és ráterítette hideg, árnyékos és fanyar boruját. Mintha egy hideg és nedves kéz szoritotta volna össze Konstantin szívét, a lélekzete elállt a kintől és a borzalomtól.

De aztán erőt vett magán és helyet mutatott Xénianak. Leültek. Xénia lesütötte a szemét és beszélni kezdett:

— Eljöttem hozzád. Egyszer, egyszer már el kellett jönnöm! Te számtalanszor hittál, óhajtottál, kívántál, ugye, egyetlenem? Megénekelted ezerszer is, hogy bár látnál még egyszer, egyetlenegyszer! Tudtad, hogy egyszer el fogok jönni. És igazad volt, édes szerelmem. Látod, eljöttem. Tizenöt év óta először vagyok Aténben. És látod, első utam ide vezetett. Ó, Konstantin, mit mondjak neked erről a tizenöt esztendőről?! Tizenöt esztendő millió perc közt nem pergett le egy sem a nélkül, hogy én ne gondoltam volna terád. Én méltó maradtam hozzád, Konstantin. Akkor, akkor gyermek voltam és az erőszak leigázott. De esküszöm neked, hogy hübb voltam a híveknél és szívemet úgy nyujtom át ismét neked, mint amilyen akkor volt, elválásunk percében. Ó, Konstantin, tizenöt év óta minden este arra gondoltam: ha legalább egyszer, legalább egyszer csókoltuk volna meg egymást!... De te egy szót sem szólsz, Konstantin!

A költő két hideg tenyerébe baltott fejjel ült ott. Most föltekintett.

— De mit is szólok, mit is szólhatnék, édes Xéniam, mit is szólhatnék ettől a ragyogó meglepetéstől? Hiszen én, én amugy is elmondtam már mindent, eldaloltam mindent, ami mondanivalóm volt a számodra. Így szolt és szégyelte magát.

— Ó, tudom, édes poétám, — felelt Xénia és fölemelkedett. — Ó, ha tudnád, mily remegő szívvel olvastam a verseidet. Azt tarotta bennem az életet, mert különben, hitemre, százszor is megölt volna a bánat. De most nem kell... Am délután látni akarlak! Ó, tudod e, hol kell újra találkozunk? A ligetben, abban az édes ligetben, ahol élettünk leggyönyörűbb óráit töltöttük. Megvársz-e. Konstantin?

— Várni foglak!

III.

Mikor Xénia kiment, Konstantin boldogan lélekzett föl, oly megkönnyebbülten és oly édesen, lerázva magáról egy fájó borzalmat, mint a hogy az ember fölélékzik, ha elhagyja a házat, ahol halottnézőben volt. A költő egy ideig lehorgasztott fővel föl-alá járt a szobájában és aztán a tükréhez lépett. Félve nézett bele. De aztán boldogan sóhajtott föl. Egy férfiasan telt, pompás és üde fej sugárzott rá vissza. Tehát ő még fölfele haladt idáig és innen van még a szörnyű mesgyén. És oly könnyedén és vidáman nyujtózott egyet, mint mikor nagy vesze-

delemből menekült meg az ember egy kis könnyü ijedség árán...

De az ebéd még sem izlett Konstantinnak. Valami fáj, fáj, valami rágódott szíven. Hiába, most közvetlenül látta az egykor legédesebb arcot, most fájón megérezte az örök szomorú emberi sorsot: minden emberi szépnek, minden ragyogásnak, minden dicsőségnek torz elmulását. A százszor is hidegen kimondott ócska, avult igazságot most megérezte, közelről meglátta s ujnak, iszonyúnak, elviselhetetlennek találta egyszerre s a szíve megremegett bele.

— Itt volna az ideje, — gondolta, — hogy elmenjek a ligetbe!

Megrázkódott.

— Nem megyek, nem megyek!

Aztán bereteszte ajtaját, leült és egy verset vetett a papyrusra. Az elmulásnak, a hervadásnak megragadó költeménye volt ez.

A verset még vagy száz követte s valamennyi ugyanebből a hangnemből volt írva. Később e verseket Konstantin kötetben is kiadta. A kötetnek Hervadás volt a címe. A verskötet megtette Konstantin dicsőségét és hozott neki háromezer ezüstpénzt, meg új szerelmet egy pompás, fiatal leány képében, a kit a versek tüzes és szomorú bája annyira megígézt, hogy halálosan beleszeretett Konstantinba...

dás, fennköltség példaképét üdvözölte, akiben az egyházmegye minden lakója valláskülönbség nélkül atyját látja.

— Az én törvényem Krisztus törvénye: a béke — válaszolta a püspök. — Békét hirdetek más vallásu honfitársaimmal szemben és örömmel látom az etikai célt, amelyet az izraeliták vallásos lendülete is szolgál.

Az egyházak után

Aradváros

nagy küldöttségét fogadta a püspök.

Varjassy Lajos polgármester a következőket mondotta:

— Arad sz. kir. város közönsége nevében jelentünk meg Méltóságod előtt, hogy új méltóságában városunkban történő első szereplése alkalmából legnagyobb bizalmunkat és tiszteletünket tolmácsoljam. Méltóságod minden törekvésében, melylyel egyháza híveinek boldogságát, felebaráti szeretetét fokozni, emberbaráti intézményeket létrehozni, a szenvedők fájdalmait enyhíteni kívánja, városunk közönségének áldozatkészségét maga mellett fogja találni. Egyben mi is arra kérjük Méltóságodat, hogy városunkat — minden hivatala körébe eső ügyben a legodaadóbb támogatásban részesíteni kegyeskedjék.

— Dícsősége a csanádi püspöknek — válaszolt Glattfelder dr. — hogy egyházmegyéjében nagy és virágzó kulturcentrumok vannak. Aradvárosa nem utolsó ezek között; ellenkezőleg polgársága iparkodásával olyan széppé és nagygyá tette, aminőnek most látom; hazafiságával a nemzeti mult kultuszát oly módon ápolta, hogy az a mult a jelennek és jövőnek is példás okulást szolgálhat; áldozatkészségével pedig kulturintézményeit úgy fejlesztette, hogy mindig az elsők sorában járt. Ez mind olyan tulajdonság, amely nekem rokonszenves és örömdre szolgál. Az a tudat, hogy ez a szép és virágzó város az én katolikus híveim városa, a legodaadóbb örömet kelti bennem és büszkén mondom, hogy egyházmegyém egyik gyöngyének tartom Aradot. Nem akarok soha közönyös lenni Arad iránt, hanem elsőrendű kötelességemnek fogom tudni minden kulturális és vallásos törekvésében támogatni ezt a várost. Őszintén kívánom, hogy Arad ne csak polgárai erőnei által biztosított fejlődést érje meg, hanem az isten áldása legyen a városon, minden egyes családján és a város kiváló vezetőin.

Aradmegye küldöttségét

Dálnoky-Nagy Lajos alispán vezette és a vármegye mindenkor áldozatkészségéről biztosította az egyházfőt, aki válaszában a megyék történelmi jelentőségéről és elsőrendű kulturális fontosságáról beszélt.

Az aradi királyi törvényszék küldöttsége tiszteltet ezután élén, Fábrián Lajos törvényszéki elnökkel.

Az aradi kir. jószágigazgatóság

küldöttségét Csernovics Diodor dr. min. tanácsos, államjószágigazgató vezette, aki a földmívelésügyi minisztérium által átruházott hatáskörben, mit 69 róm. kath. plébánia kegyura üdvözölte a püspököt. Tartalmas beszédében hangsúlyozta azt az egyetértő jó viszonyt, mely a püspök elődei és a jószágigazgatóság között fennállott és azt, hogy a jószágigazgatóság a kegyuri jog gyakorlása körül a fennálló szabályok rideg paragrafusain felülemelkedve, mindenkor a legmesszebbmenő áldozatkészséget tanúsította s több ízben sikerült felsőbb helyen is ily, a szabályokon túlmenő áldozatkészséget kieszközölnie. Minthogy megvan győződve arról, hogy a csanádi egyházmegyei hatóság Glattfelder püspök bölcs vezetése alatt Délmagyarországon továbbra is a magyar állameszme, a nemzeti érzés és a vallás-erkölcs fejlesztése érdekében fog működni, — ennél fogva kijelenti,

hogy a jószágigazgatóság a püspököt ezen működésében, ha lehetséges, még fokozottabb mértékben, teljes odaadással fogja támogatni.

Csernovics beszédére Glattfelder oly gyönyörű szavakkal válaszolt, amely úgy Csernovics Diodort, mit a jószágigazgatóság tisztikarát a legnagyobb büszkeséggel töltheti el.

A püspök kijelentette, hogy már hivatali elődje jelezte előtte azt, hogy Csernovics Diodor s az ő bölcs vezetése alatt álló aradi jószágigazgatóság, oly nagyszámú plébánia körül gyakorolja a kegyuri jogot, mely más egyházmegyében nem észlelhető és ezen jogot oly áldozatkészséggel gyakorolja, amely működésének eredményességét nagyban fogja megkönnyíteni. Rövid működése alatt már maga is meggyőződött erről és legutóbb a kegyuri kincstár bőkezű áldozatkészségével felépült temesvári templom felszentelése alkalmával már nyíltan kifejezést adott annak, hogy a kat. egyház támogatásában Csernovics Diodornak úgy a multban, mint a jelenben nagy befolyása volt. — A jelenlegi alkalmat ismét örömmel ragadja meg annak nyilvános kijelentésére, hogy Csernovics és az ő intenciónak megfelelően, a vezetése alatt álló jószágigazgatóság a bürokratizmus nehezségeit legyőzve és — a mi kevés hivatalnal tapasztalható — azon felülemelkedve mindenkor az ügy iránti szeretettel, érdeklődéssel s a szív melegségével intézkedett a gondjaira bízott fontos ügyekben. — Ezzel a működésével a kat. egyháznak, mely különösen a délvidéken nemzeti missziót teljesít, fejlődését mozdította elő, amiért úgy a maga, mint papsága nevében a legmélyebb hálijának ad kifejezést. Kéri, hogy a magyar kultúra és erkölcs fejlesztésére irányuló tevékenységében továbbra támogassák és kívánja, hogy úgy Csernovics, mint a jószágigazgatóság minden egyes tagja nyerje el azt a boldogságot, amelyet Isten a jó tett, a jól végzett munka jutalmául ad.

Ezután a küldöttség tagjainak bemutatására került sor, akikkel jó ideig elbeszélgetett.

Kedves jelenet volt, amikor Csernovics exkuzálta magát, hogy a püspök tiszteletére adandó ebédet részt nem vehet.

— Megadom az abszoluíót Méltóságodnak — mondotta a püspök — püspöki jogomnál fogva.

A pénzügyigazgatóság küldöttségének

és az azt vezető Róka József pénzügyigazgatónak a püspök isten kegyelmétől egyéni boldogságot és családi örömet kért a számokkal foglalkozás komoly munkája mellé.

*

Az államvasutak aradi üzletvezetőségének tisztelgését Sztankovics Miklós üzletvezető tolmácsolta.

Ezután bélafalvi Fekete Miklós tábornok, Barbini Sándor ezredes és Hegedüs Gyula őrnagy, aradi ténparanosok, a katonaság üdvözlését fejezték ki az egyházfőnek, aki külön köszönetet mondott a katonazenekar szombat esti szerenájáért.

Az aradi tanfelügyelőség és tanítóképző intézet

nevében Varjassy Árpád kir. tan., tanfelügyelő a tanítószeg vallás-erkölcsei alapon álló munkájáról emlékezett meg.

— Mint papnak és teológusnak az a meggyőződésem — mondotta erre a püspök, — hogy nem elegendő, ha a gyermek agyát tudományjal és ismeretekkel töltjük meg, hanem az erkölcsi momentumokat is meg kell ragadni. Egyházmegyében minden eszközzel támogatni fogom a vallásos és hazafias nevelést, amely ezt a célt szolgálja.

A középiskolák.

Az aradi királyi főgimnázium és az aradi kir. főreáliskola tanári karainak, amelyeket Burián János és Jancsovics Ferenc intézeti igazgatók vezettek külön-külön a püspök elé, ugyanilyen szellemben válaszolt az egyházfő és örömmel emlékezett vissza középiskolai, nevezetesen főreáliskolai hittanári működésére.

A városi felső kereskedelmi iskola Somogyi Gyula dr. igazgató, a felsőbb leányiskola tanári kara pedig Guta József igazgató vezetésével tiszteltet ezután a püspök előtt, aki Guta igazgató kérésére megígérte, hogy meglátogatja a felsőbb leányiskolát.

Tiszteltet még a siketnémákat oktató intézet tanítótestülete is Eliás Jakab vezetésével.

Végül

az Aradi Autonóm Katolikus Kör

rendkívül népes küldöttségét vezette a kör elnöke, Szathmáry Gyula nyug. alispán a püspök elé. Üdvözöl szavaiban az egyházfő jóindulatát kérte a katolicizmusért dolgozó kör számára.

Glattfelder Gyula dr. válaszában a következőket mondotta:

— Különösen jól esik nekem a Katolikus Kör figyelme és ragaszkodása. Jól esik, mert azok üdvözölnek, akik velem egyek, akik eszményeimet megértik, akik előtt az én céljaim sem idegenek, akik tudják, hogy ezek a célok a katolikus hívek boldogulását szolgálják. Figyelemmel kísérem egyházmegyém katolikus köreinek a működését és jól esik látnom, hogy Arad katolikus társadalmá is megmozdul és szót kér magának. Ami feladatunk a katolikus körökben nem a széthúzás és mások bántása, hanem az, hogy mindannyian bátran és a nyilvánosság előtt megmutassuk: bizunk katolikus ideáljainkban és adunk valamit katolikus hitünkre. Ez a katolikus körök feladata és ennek teljesítésére buzdítom az urakat. Szívem mélyéből fakad ez a buzdítás, különösen most, amidőn tévesen magyaráltak egyesek az aradi katolikus kör manifesztációját, pedig amikor önkök kitűzték és ezután is kitűzik azt a zászlót, azt nem tüntetésből teszik, hanem annak bátor és hangos nyilvánítására, hogy mi katolikusok vagyunk!

A püspök az eleje járult küldöttségek minden egyes tagjával kezét szorított és az ismerősöket barátságos megszólítással tüntette ki. A tisztelgések délután két órakor értek véget.

A banket.

Vasárnap délután két órakor Glattfelder püspök tiszteletére lakoma volt a Központi szálló különtermében, ahol a város előkelő társadalmából rendkívül sokan jelentek meg. A püspök az asztalfőn Urbán főispán és Varjassy polgármester között foglalt helyet a földiszittet teremben.

A lakomán megjelentek névsora a következő: Bárándy Károly, Angele Mátyás, Almásy T. Pál, Babó Iván, Balázs Ferenc, Baross Ferenc dr., Baross Zsigmond dr., Bélafalvi Fekete Miklós, Borbini Sándor, Becker Adolf, Blaskovits Antal, Bozóky Mátyás dr., Borsos Béla dr., Bokor Alajos, Buja Sándor, Burián János, Bolgár Lajos, Candrea Sándor, Ciorogáriu Román, Csiky Odön dr., Csiky Tivadár, Czeiler István, Csepreghy Lajos, Dálnoki Nagy Lajos dr., Darányi János, Draychoczky Rezső, Exterde Kálmán, Elemér Gyula, Éles Ármán, Embey Iván, Farkas Ernő, Fábry Sándor dr., Fetter Géza, Fehér Alfréd, Fejér Gyula, Ferenczi Tibor dr., Frick József, Fischer Antal, Földényi Mihály, Funkestein József, Gerecz Károly, Gruber István, Gursch Albert, Gutta József, Hady Antal, Hady Gyula, Háromy László dr., Hegedüs János, Hoffmann Antal, Igaz Sándor, Jancsovics Ferenc, Jegessy Károly dr., Kádas Kálmán, Kabdebó János dr., Kemény Bertalan, Kéhrer Károly, Klein József, Kneffel Lajos, Kristyó János, Kovacs Vincze, Kumergruber Lajos, Lakatos Oltó dr., Lázár Cornél, Lengyel Gyula dr., Licker Ferenc, Lócs Rezső, Maresch Gyula, Magyar József, Meuzger Márton, Moga György

dr., Monay Ferencz dr., Mülek Lajos dr., Nemess Zsigmond dr., Nesnera Aladár, Nachtnebel Gyula, Nachtnebel Ödön, Nagy Orbán, Nagy Pál J., Nikolits Sándor, Odray Antal, Oravetz Miklós, Ottenberg Tivadár, Pache Ágost, Peskó Ignác, Péterffy Andor, Prieszter Ágost (Máriaradna), Polgár Gy. Ödön dr., Rázel József, Raskó István (Györök), Reiber Emil, Révay Kálmán, Róka József, Sarlot Domokos, Simonffy Aladár, Somogyi Gyula dr., Solyomos József, Skuteszky Lajos, Siegl Károly, Steiner Ferenc, Stankovits Miklós, Sobáffer József, Schill József, Steigerwald Alajos, Vavelsbergi Stróbl Dezső, Schwarz János, Salay Károly dr., Szabó Nórbert, Szathmáry Gyula, Szakolczay Lajos, Szántay Lajos, Szida Lázár, Tagányi Sándor dr., Tenner Alfréd, Tisch Mór dr., Urbán Iván, Varjassy Lajos, Varjassy Árpád, Valkányi Rezső dr., Vannay Gyula, Vágvölgyi Lajos dr., Velcsov Géza dr., Verzár István, Vojtek Alajos, Vojku Sándor, Virágh Lajos, Vass István dr., Wagner József, Weisenburger Nándor, Zubor Andor, Zsigmond Zoltán.

Az első felköszöntőt Glattfelder mondta a királyra és a pápára. A gondolatokban gazdag beszéd mély hatást gyakorolt a jelenlévőkre. Utána Varjassy polgármester a püspökre üritette poharát a következő tartalmas tósztt kíséretében:

— Azok közé a magasztos hivatások közé, melyeknek gondjaira százszázok sorsa, öröme, szenvedése és lelki élete van bízva, tartozik a püspöki méltóság. Tőle várnak vigaszt és békét a hívők százezerei, az ő kötelessége minden erejével enyhíteni a nyomort, bizalmat önteni a szenvedőkbe, terjeszteni a hitet és a tudást egyházának tagjai között. Azt hiszem, a legnemesebb hivatás az, midőn egy eszméért lelkesedve, meggyőződésünk egész erejével küzdünk annak megvalósításán és terjesztésén, abban a hivatásszerű küzdelemben megállni ott, azon a ponton, amelynek túllépése már türelmetlenséget és elfogultságot jelentene. A katolikus egyház kiváló férfait minden időben jellemezte az a nemes és okos mérséklet, mely míg teljes odaadással hirdeti saját vallási meggyőződését, türelmet és felebaráti szeretetet tud tanusítani más tanokat valló embertársak iránt. Aradvárosa a felekezeti harcot, vallási türelmetlenséget sohasem ösmerte és a város társadalmi békéje fel volna dülva abban a pillanatban, midőn a kölcsönös egyetértést vizsgálkodások és félreértések váltották fel. Ő méltóságának egész multja és fenkolt gondolkodása biztos garanciát nyújt nekünk arra nézve, hogy míg egyfelől a katolikus egyház hiveinek érdekei a legodaadóbb ápolásban fognak részesülni, másrészt nem fogja megengedni, hogy Aradváros jó egyetértésben élő polgársága között a felekezeti türelmetlenség és viszály magva elhintessék.

Utána Lakatos Ottó minorita rendfőnök Glattfeldert éltette mély értelmű pohárköszöntőjében, majd Mülek Lajos dr. közjegyző szintén a püspököt éltette szép beszédében. Glattfelder tartalmas pohárköszöntőjében, melyet többször szakított meg az elismerés kitörő tapsvihara, hálátelt szívvvel köszönte meg a város polgárainak irányában megnyilatkozó előleges bizalmát; ezt a bizalmat és a belőle kiáradó szeretetet ő rendkívül becsesnek tartja és ennek birtokában reméli, hogy eredményes működést is tud kifejteni. Poharát Aradváros derék, intelligens polgárságára üriti. — Steiner Ferenc a polgárságnak és a püspöknek harmonikus működését kívánta a pohárköszöntőjében.

Fábry Sándor dr., az Acsev. vezérigazgatója mindenkit lebilincselő közvetlenséggel előadott, nagy intelligenciát és mély tudást eláruló tószttja következett ezután, amelyet a hallgatóság percekig tapsolt.

A pohárköszöntőt itt közöljük:

— *Uraim!* Mindannyian érezzük, vallás-különbőség nélkül, hogy van egy legfelsőbb lény, ki örökös felettünk, porszemek felett, a mint gondot visel az egész világegyetemre; él keblünkben az örökigazság eszméje és bizodalommal tölt el, hogy mérlegeltetvén tetteink, diadalra jut az igaz és a jó; és hisszük, hogy van egy szebb, egy jobb jövő, melyet földi küzdelmeink megváltásául hitünk elénkbe fest. E hármas eszmének egysége a vallás, melynek éltető hite, biztató reménye és a sarkalattját képező szeretet híján eszűggedés nélkül el se bírnók viselni az élet megpróbáltatásait, melyek osztályrészül jutnak szegénynek, gazdag-

nak egyaránt. A vallás az, — hitágazati különbség nélkül, — mely lelkünket közös atyánkhoz felemeli s a vele való lelki érintkezésben nyert nemesülésünket szívünkbe beojtva, alapja a felebaráti szeretetnek, ezzel a polgárisodásnak s az altruistikus, fenkolt, kulturtársadalmi fejlődésnek. Ezért emberi, társadalmi és álladalmi szempontokból a vallás a legfőbb javunk, melyet — felekezeti különbség nélkül — megbecsülni, kultiválni és erősíteni emberi érdekünk és társadalmi kötelességünk.

— Ily érzések töltik el szívemet, midőn mint az aradi ág. ev. egyház egyik felügyelője annak képviselőjében a szép ünnepélyen — az előbbi szíves felköszöntés nyomán — felszólalok s tisztelettel üdvözlöm a csanádi egyházmegye jeles főpásztorát!

Aki a hit olajágával, az Ur nevében jó közénk, hogy nemes hivatását teljesítse itt, a legmélyebb tisztelettel legyen köszöntve közöttünk! S ez a megkülönböztetett tisztelet és hódolat méltán illeti meg őt, nemcsak magasztos hivatásánál és magas közjogi állásánál fogva, hanem megkülönböztető, hódító szellemi képességei, nemes egyénisége s mindanyunk előtt ösmert érdemekben gazda munkássága nyomán, mely munkássága emelte őt — nemes erényei mellett — aránylag ifju korban a magas főpapi állásra. A mindenható adjen a püspök ur Ő méltóságának erőt és nyujtszon továbbra is ihletet magasztos hivatása teljesítésére, hogy abból egyházára és hazánkra áldás fakadjon! Isten éltesse őt!

Ciorogariu Romulusz szemináriumi igazgató után Polgár Gy. Ödön tanár éltette a püspököt.

A gondos körültekintéssel rendezett ebéd, amely Csermák Agoston vendégfőnök kitűnő konyháját dícséri, délután fél ötkor ért véget.

Zajos éljenzés közepette vonult el a püspök a liceumba, ahol a női kongregáció tartotta pompásan rendezett alkalmi ünnepét. A szereplők szépen kitűntették magukat és a püspök külön-külön megdicsérette őket. Azután a katolikus körbe ment, ahol szakadatlan ünneplésben volt része.

Ma délelőtt meglátogatta a Katolikus eselédotthont, ahol Károlyi Gyuláné grófnő kalauzolta, majd ellátogatott a főgimnáziumba, a főreáliskolába, felsőkereskedelmi iskolába és a tanítóképzőintézetbe. Azután sétakocsizást tett a városban. Délután fél négykor pedig elutazott Pécskára, az ottani plébános beiktatására.

SPORT.

+ Tisza István gróf az AAC. alapító tagja. Az AAC. elnöksége ma levelet kapott Tisza István gróftól, melyben Aradváros kiváló képviselője bejelenti, hogy az egyesület alapító tagjainak sorába lép. Ugyancsak ma lett alapító tagja az AAC.-nak Purgly László is.

+ A vasárnapi futtatások. A löversenyterén tegnap nagyszámú, előkelő közönség jelent meg. A verőfényes, szép őszi napon gyönyörű látványt nyujtott a mozgalmas tér, az érdeklődő, zeibongó tömeg. A versenyekben nem valami népes mezőnyök indultak, de egyes futamok igazán élvezetes sportot nyujtottak. Az eredmény a következő: Kurticsi díj: 1. *Issekutz Gyula* főhadnagy Samuuelája, lovagolta tulajdonos. Tot. 4: 12, 10:32, Hadseregi akadályverseny. 1. *Prónay Sándor* százados Mausvogel je, lovagolta *Sibrik*. Tot. 4:7, 10:19. Eladóverseny. 1. *Molnár Lajos* főhadnagy Igaz legyen-je, lovagolta *Sibrik*. Tot. 4:7, 10:21. Simándi akadályverseny. 1. *Molnár Lajos* Szötykelánya lovagolta *Sibrik*. Tot. 4:9, 10:23. Altisztek gátversennyel. Juhász Ferenc ezredtrombitás örmester. Tot. 4:64, tizkoronás tét a nyerdőre nem volt.

+ Az „Aradi Testgyakorlók Köre.” 1911. X. október 25-én este 9 órakor a Millenium sörözők külön helyiségében választmányi ülést tart, melyre a t. választmányi tag urakat ez uton meghívja az Elnökség.

Eskütétel a király előtt.

— A Justh párt elszigetelése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, október 23.

Beöthy László kereskedelmi miniszter a bécsi Hotburgbau ma délelőtt tette le a hivatalos esküt a király előtt. Az eskütételnél jelen volt Héderváry gróf miniszterelnök is, akit ő felsége később kihallgatáson is fogadott. A miniszterelnök és Beöthy László kereskedelmi miniszter ma délután tértek vissza Budapestre.

A magyar miniszterek tegnap érkeztek Bécsbe. Beöthy László vasárnap délelőtt Héderváry gróf miniszterelnök, aki a vasárnapot Héderváron töltötte, este érkezett meg. A miniszterelnök még este tanácskozott az új kereskedelmi miniszterrel, majd pedig Tomasics Miklós horvát bánnal, aki szintén vasárnap érkezett Bécsbe.

Ma reggel a miniszterelnök meghallgatta Vértessy Gézának, a király személye körüli miniszterium államtitkárnak jelentését, féltiz órákor pedig a miniszterelnök és a kereskedelemügyi miniszter a Hofburgba hajtatott, ahol Beöthy László letette hivatali esküjét a király kezébe. Az ünnepies eskütételnél Héderváry Károly gróf miniszterelnökön kívül, mint zászlós ur, Apponyi Sándor gróf királyi főkamaramester segédkezett; az eskümintát Révy Ferenc dr. miniszteri tanácsos olvasta föl. Az eskütétel után a király Beöthy László kereskedelmi minisztert külön kihallgatáson fogadta.

A miniszterelnök az eskütétel után Aehrenthal gróf külügyminiszternél tett látogatást s vele csaknem egy óra hosszat tanácskozott. Azután Héderváry gróf átöltözött s félegy órákor magánkihallgatáson jelent meg a király előtt. Az audienciáról, amely körülbelül egy óra hosszat tartott, a félhivatalos Budapesti Tudósító a következőket jelenti:

A miniszterelnök a *mult hét eseményeiről tett ő felségének jelentést*. A kihallgatásnak kizárólag tájékoztató jellege volt.

Az audiencia után a miniszterelnök visszatért a magyar házba, majd fiával Héderváry Sándor gróffal együtt megebdelt.

Beöthy László kereskedelemügyi miniszter a délelőtt folyamán látogatást tett Aehrenthal gróf közös külügyminiszternél, Burián báró közös pénzügyminiszternél, Aussenberg lovag közös hadügyminiszternél és Montecuccoli gróf haditengerészeti parancsnoknál, azután Plener bárónál, a közös legfelsőbb számvevőszék elnökénél, továbbá Gautsch báró osztrák miniszterelnökénél és az osztrák kormány tagjainál.

A miniszterelnök és a kereskedelmi miniszter a délután öt órai vonattal tértek vissza Budapestre.

Hogy Justhékkel vagy Justhék nélkül lesz-e meg a béke, vagy épen sehogy se, e tekintetben ma is ugyanolyan nagy a bizonytalanság, mint Berzeviczy Albert akciójának első pillanatában volt. Hogy a Justh-párt mire határozna magát abban az esetben, ha csakugyan elszigetelve maradna követelési mellett, arra világosságot vet Justh Gyulának egy nyilatkozata, melyet ma a folyosón képviselők és ujságírók előtt tett:

— Nem izolálhatnak bennünket, — mondotta — ha akarnának is, mert pártunk elég erős arra, hogy egyedül is tovább folytassa a harcot, ép oly elszántan, mint eddig. Az izolálás annál kevésbbé sikerülhet, mert mi nem személyekért és személyek ellen, hanem elvekért és elvek ellen harcolunk.

Dégy Zoltán, a Kossuth-párt alelnöke, aki egyuttal a kiküldött egyeztető bizottságnak is tagja, ezt mondotta:

— A két függetlenségi párt kötött marsrutával indult a harcba. A fegyverbarátság rut megszégése lenne tehát, ha mi most arra törekednénk, hogy a másik függetlenségi pártot elszigeteljük...

A függetlenségi pártok vezérei természetesen ma is egyre tanakodtak egymás közt, de az egyeztető bizottság még mindig nem ülésezett.

Berzeviczy Albert, a képviselőház elnöke ma Hazai Samu honvédelmi miniszterrel tanácskozott csaknem egy órán keresztül.

A folyosón korán hirtelen terjedt ma annak, hogy Héderváry Károly gróf miniszterelnök Beöthy László kereskedelemügyi miniszter eskütétele után hosszabb kihallgatáson volt a királynál, hogy ő felsége ma fogadta Tomasics Miklós horvát bánt is.

Egy munkapárti képviselő, aki közel áll a kormányhoz, úgy nyilatkozott, hogy Tomasics legközelebb be fogja adni lemondását. A bánt egyrészt a magyar sajtóban s a parlamentben ellenséges intézett támadások, másrészt az a körülmény kedvetlenítette el, hogy a horvát pártokkal a költségvetés tekintetében nem sikerült megegyezést létesítenie. A bánt utódjául munkapárti oldalon Pejacsevics Miklós grófot emlegetik.

Az aradi pénztári orvosok újabb követelése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 23.

Az Aradi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár orvosügyi bizottsága ma ifj. Czeiler István elnöktete alatt ülést tartott, hogy a gyulai orvos-ügy rendezése folytán előállott helyzet alapján az aradi pénztár orvoskérdését megoldja. A pénztári orvosok tárgyaló bizottsága részéről Werner Miksa dr. elnök jelent meg az ülésen.

Az elnök ismertette a gyulai pénztár átiratát, mely szerint az ottani régi orvosok már október 16. óta, mint szerződött orvosok szolgáltatást teljesítenek. Ezután felhívta az orvosok tárgyaló bizottságának elnökét, hogy szeptember 1. előtt fennállott szerződési megegyezés alapján a volt pénztári orvosok folytassák az abbamaradt pénztár-orvosi működésüket.

Werner Miksa dr. kijelentette, hogy az orvosok bármennyire is szeretnék a régi rendezett állapotot, nem tehetnek eleget a felhívásnak, mert a velük szolidáris borossebesi pénztári orvosok a mostani harc során az ottani igazgatóság részéről súlyos sérelmet szenvedtek és az aradi orvosok csak abban az esetben folytathatják a szerződéses szolgáltatást, ha az Országos Pénztár a sérelmeket reperálja.

Czeiler István, majd különösen Reinhart Gyula a legnagyobb meglepetésüknek és sajnálatuknak adtak kifejezést, hogy a harc egyedüli okául odaállított gyulai orvosi ügy rendezése dacára az aradi orvosi kar most a megegyezés feltételéül újabb kikötést kíván tenni.

Werner dr. kifejtette, hogy mostani követelésük csak folyomány a szolidaritásnak, amely kötelességüké teszi, hogy nemcsak a borossebesi, hanem tényleg a többi 22 szolidáris pénztári orvosi kar és ezek minden tagjának esetleges sérelméért kénytelenek a harcot folytatni.

Bak Sándor ügyvezető igazgató rámutatott azokra a káros következményekre, amelyekkel ez a harc járt és azon aggályának adott kifejezést, hogy a pénztár felsőbb fórumai a belügyminiszeri díjszabás szerinti díjazáshoz hozzáfognak-e járulni és az orvosok megkapják-e a régebbi fizetéseiken tulmenő díjakat. E fejtegetésekre Werner dr. kijelentette, hogy az orvosokat harcuk folyamán anyagi szempont nem vezérelte és amennyiben a megegyezés egyéb feltételei teljesülnek, úgy már most ki nyilatkozhatják, hogy az orvosok előrelátólag lemondanak a régebbi fizetésen tulmenő díjak követelésétől.

A bizottság hosszabb tanácskozás után abban állapodott meg, hogy a pénztár sürgős felterjesztésben megkéri az országos pénztárt a borossebesi, valamint a többi szolidáris orvosi kar ügyének elintézésére és 8 nap múlva folytatja a ma megkezdett tárgyalásokat.

VÁROS ÉS MEGYE.

Az aradvármegyei községi- és körjegyzők egy-lete és nyugdíjintézete Aradon a vármegye-háza kistermében október 30-án d. e. 11 órakor választmányi- s ugyanott délelőtt fél 12 órakor közgyűlést tart.

Ujabb szerelmi regény az uralkodó házbán.

— Rangjáról lemondó főherceg. — Ferdinánd Károly és Schuber Berta házassága. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Bécs, október 23.

Az uralkodó család viharos szerelmi krónikájában újabb fejezetet kell nyitni a negyvenhárom esztendőes Ferdinánd Károly főhercegnek, akiről ma éjszaka azt röpítette világgá a táviró, hogy

szerelmi házasságot köt egy bécsi műegyetemi tanár harminkét esztendőes leányával s e miatt lemondott rangjáról.

A Habsburg-családban tudvalevőleg nem ő az első és valószínűleg nem is az utolsó, aki a sziv parancsának engedve lemond az uralkodói családot megillető kiváltságos jogokról, csak hogy magáévá tegye azt, akit szeret. A most renunciáló főherceg testvéresese trónörökösünknek, Ferenc Ferdinándnak. Különös játék a sorsnak, hogy most épen a szíve szava szerint házassult trónörökös követett el minden lehetőt, csak hogy öcsese rang alú nősülését megakadályozza. Ferdinánd Károly azonban nem törődött a családjá intő szavával és hosszú évek lelki tusája után leszállott a polgári származású leányhoz.

Orth János renunciációja volt a Habsburg-családban a legföltűnőbb. Ő tudvalevőleg egy színész — Stubel Mici — iránt érzett szerelme következtében mondott le kiváltságos jogairól. Az öreg Lajos Viktor főherceg tudvalevőleg egy ideig szintén távol élt az udvartól, mert egy színésznővel törvénytelen házasságban élt. A Habsburg-család toskánai ágában szintén sűrűn fordult elő a rangon alóli házasság. A legnevezetesebb eset a Wölfling Lipóté, aki tudvalevőleg Adamovics Vilma vette feleségül. Wölfling Lipót huga — Lujza hercegnő, a mostani Toselliné — már nagyobb botrányok között hagyta el az urát, a szász trónörökös, hogy egy zongoristának legyen a felesége.

Ferdinánd Károly nem hasonlítható ezekhez az excentrikus fejedelmi sarjakhoz. Az ő szíve egy egyetemi tanár leányáért lobbant lángra, olyan leányért, akinek nemcsak szépsége, hanem szellemi kiválóságai is elősegítették a főhercegnek az udvarral, a rangjával való szakítását.

Az uralkodó család legújabb szerelmi regényeiről ez a tudósításunk szól:

Mit tudnak Berlinben?

A szenzációs eseményt egy ma érkezett berlini távirat hozta nyilvánosságra. A távirat a következőket jelentette:

Berlin, október 23. A Press-Centrale értesülése szerint Ferdinánd Károly habsburgi főherceg öszz-s jogairól és méltóságairól lemond. A király már el is fogadta a lemondást és az ünnepélyes renunciációt legközelebb megtartják. A király a renunciáló főherceg számára évi 40.000 korona apanázst állapított meg. A főherceg a Burgl nevet veszi föl és rövid idő múlva oltárhoz vezet Schuber Bertát, Schuber Emilnek, a bécsi technika tanárának leányát.

A főherceg lemondásának híre Bécsben óriási feltűnést keltett. Hivatalos megerősítést ugyan még nem nyert a renunciáció híre, de a beavatott helyekről és az udvari körökből kiszivárgó hírek teljesen valószínűnek tartják. Ferdinánd Károly főherceg már hosszabb idő

óta teljesen visszavonulva él rockensteini kastélyában Meran mellett és a nyilvánosság előtt keveset szerepel néhány év óta, dacára annak, hogy a főhercegek között elég magas helyet foglal el.

Ferdinánd Károly főherceg a trónörökösnek, Ferenc Ferdinándnak testvére és a király elhunyt testvéreinek Károly Lajos főhercegnek legifjabb fia. A trónörökösrel és az elhunyt Ottó főherceggel a legjobb viszonyban volt és a Habsburg-család férfitagjai általában szerették. Ferdinánd Károlyt a művészetek és tudományok iránt rendkívüli érdeklődést tanúsító embernek ismerték, aki több ízben szerepelt társadalmi ünnepségek élén is.

Prága a szerelem városa.

A főherceg szerelmi regényéről ezeket tudják az udvari titkokba beavatottak: Ferdinánd Károly főherceg 1903-ban fővédnöke volt egy prágai jótékony bálnak és az ünnepélyes, fényes estén személyesen is megjelent. A bálozó hölgyek között volt Schuber, akkor még prágai technikai tanárnak nagyon bájos szöke leánya, az akkor huszonnégy éves Schuber Berta. A szép és okos, szellemes leány, akivel a főherceg megismerkedett, mély hatást gyakorolt Ferdinánd Károlyra. Mindjárt a bálon feltűnt, hogy mily hosszasan társalog a főherceg a fiatal leánnyal.

Az első bálit találkozást azonban még több összejövetel is követte. A főherceg határozottan kereste az alkalmat arra, hogy Schuber Bertával találkozhasson és ez sikerült is. Prágában és utóbb Bécsben is meglehetősen gyakran találkozott Ferdinánd Károly a fiatal leánnyal és már akkor beszéltek arról, hogy a főherceg szilárdan elhatározta, hogy feleségül veszi prágai bálit ismerősét. Előrelátható volt, hogy elhatározása elé akadályok gördülnek. A leány szülei is azon voltak, hogy Berta ne találkozhasson többé a főherceggel, az udvar pedig Ferdinánd Károlyt akarta hasonló elhatározásra bírni.

Közbelép a trónörökös.

Ferenc Ferdinánd trónörökös lépett közbe ekkor és elérte azt, hogy testvér öcsese egyelőre lemondott házassági terveiről. Ez a lemondás azonban csak látszólagos volt. A főherceg szerelme erősebb volt mindennél és évekig tartó küzdelem után most mégis célt ért: a trónutódlási jogról és rangjáról való végleges lemondás árán feleségül veheti a ma már 32 éves Schuber Bertát, aki jelenleg édesanyjával Salzburgban van.

Ferdinánd Károly tervszerűen készült erre a lépésre. Az utóbbi időben teljesen visszavonult az udvartól és a társaságtól, nyilvánosság előtt sem szerepelt, úgy, hogy már föl sem tűnt, amidőn most Károly Ferenc József lakdalmán nem jelent meg.

A legutolsó bécsi távirat ezt jelenti a föltűnő szerelmi regényről:

Udvari körökben is teljesen igaznak mondják a főherceg renunciációjának hírét. A beavatottak már a múlt héten tudták, hogy a házasság létre fog jönni. Tudták már az elmúlt hetekben is, amikor a főherceg főudvarmestertét Schmeilitz báró ezredest felmentették szolgálatától és csapatához osztották be. Az új kinevezés rendes körülmények között azonnal meg szokott történni, ez alkalommal azonban elmaradt, mert hiszen már akkor elhatározták illetékes helyen, hogy Ferdinánd Károlynak nem neveznek ki főudvarmestert. A renunciáció következtében természetesen az udvartartás feloszlik és így nem volt szükség új udvarmester kinevezésére.

Ferdinánd Károly Lajos főherceg született Bécsben 1868. december 27-én. 1884-ben hadnagygyá nevezett ki a 4. sz. uhlánus-ezredhez, majd a 2. sz. mérnökari ezredhez helyeztetett át, ahol 1889-ben főhadnagy lett. 1884-ben aranygyapjas vitézzé neveztetett ki. 1889. óta a 48. sz. gyalogezred tulajdonosa. Ezredesi rangban parancsnok volt a 3. sz. tiroli császár-vadászezrednek. 1901-ben a porosz feketesás-rend lovagja lett, s tulajdonosa az 5. sz. porosz kir. vadászszázalóknak. 1902. novemberében vezérőrnagygyá és a 18. sz. gyalogdandár parancsnokává neveztetett ki.

A város küzdelme a drágasággal.

— A gazdasági szék a hatósági élelmiszer raktár ellen. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 23.

A tanácsnak a drágaság ellen megindított akcióját veszély fenyegeti, még pedig arról az oldalról, ahonnan az legkevésbé volt várható. A gazdasági szék mai ülésén terjesztette elő Lócs Rezső gazdasági tanácsnak az Aradi Közlöny vasárnapi számában ismertetett és a városi élelmiszer raktár felállítását célzó tanácsai javaslatot. A gazdasági szék azonnal meghuzta felette a lélekharangot, kimondotta, hogy kivihetetlen, megoldhatatlan és csak annyit ér el vele a város, hogy konkurrenciát teremtsen a közvetítő kereskedelemnek.

Az aradi gazdasági szék éppen olyan álláspontra helyezkedett, mint a főváros közéleti bizottsága, mely szombaton tárgyalta a fővárosi tanácsának azt a tervét, hogy tizennégy árubódehől akarja biztosítani Budapest közéletét és akar befolyást gyakorolni az áralkuásokra és a bódékban, húst, zsirt, kolbászt, burgonyát, rizst, babot és borsót fognak árusítani. A bizottság hét tagja ellenezte ezt a tervet, mert mind a közvetítő kereskedelmet feltette. Csak két embernek volt bátorsága rámutatni arra, hogy mely érdekek állnak szemben egymással:

„Gerley Lajos szerint a bizottságnak az volna a kötelessége, hogy ne néhány száz kereskedő védelmére keljen, hanem annak a 900.000 embernek a jajkiáltását hallja meg, akik a drágaság alatt nyögnek. Az ügyosztályi előterjesztésnek nagy hibája, hogy hiányoznak belőle a tájékoztató számadatok. Indítványozta, hogy az előterjesztést adják vissza oly célból, hogy azt a megfelelő számadatokkal egészítsék ki, mert csak így lehet ilyen nagyfontosságú tárgyban nyugodtan dönteni.

Ruh Géza csatlakozott Gerley indítványához, mert nem lehet a priori elutasítani egy dolgot, melyre a közönség már régen és joggal vár és amelyben eljárni a főváros tanácsának elsőrangú kötelessége.

Ez az igazság ebben a kérdésben, mert soha még emberek olyan reformot nem alkotnak, ami bizonyos körök érdekeit ne bántotta volna s mégis megcsinálják az újítást, mert a nagy tömegeknek óriási hasznuk van belőle.

Az aradi gazdasági szék méltán követelheti, hogy a tanács készítse el és terjessze elő a városi élelmiszer raktár részletes terveit és költségvetését. De azt a szándékot, hogy a szegényebb néposztályt, sőt a fixsz fizetésből élő középosztályt is megfosszák az olcsóbb burgonya, bab és borsó vásárlásának lehetőségétől, megghusitania nem szabad. Ellenkezőleg megérkezik kell nyújtania, hogy kereskedelmi és szaktudásával a városi tanács akcióját megvalósítani segítse.

A gazdasági szék tagjainak az érve, hogy a város kockázatot vállal és még sem éri el a célt, eltörpül amellett a tény mellett, hogy a fővárosi pékek is azt mondották, a városi kenyérgyár felév alatt meg fog bukni és a kenyér nem lesz olcsóbb. A fővárosi kenyérgyárt ki kell bővíteni is a kenyéret, a hatósági konkurrencia következtében, a pékek is kénytelenek normális áron adni.

A tanács, értesülésünk szerint, a gazdasági

szék állásfoglalása ellenére sem ejti el a burgonya, bab és borsó hatósági árusításának a tervét, mert belátja, hogy rendkívüli viszonyokat csak rendkívüli eszközökkel lehet korrigálni. Mi minden alkalommal a kereskedelem védelmét hangsúlyozzuk és kívánjuk, de olyan válságos időkben, mint a mostaniak, nem zárkozhatunk el annak az igazságoknak a felismerésétől, hogy a nagyközönség jogos igényeit a hatóságnak kötelessége kielégítenie, mert ezzel a pusztulásnak és elzúllásnak kitett erőket a város részére menti meg.

A gazdasági szék a hatósági raktár helyett népkonyhák létesítését ajánlja, hogy ezzel legalább a városi szegélyezettek nyomorán sejtessen. Egyet a szegényházban, egyet az átvaházban akarnak felállítani, még pedig úgy, hogy a mostani kifőzők látnak el a nagyobb szükségleteit is, megfelelő fizetésért. Helyes, állítsanak népkonyhát, de ez csak egy igen csekély és részleges munka, mely egyáltalán nem oldja meg a nagy problémának ezredrészt sem. Meri nem azok érzik a legsúlyosabbau az idők járását, akik a nyilvános közjótékonyt kénytelenek, sajnos, igénybe venni. Vannak itt más társadalmi osztályok is, melyek nem vihetik piacra a nyomorgásukat és amelyek konzerválása, gazdasági megerősítése állami és városi feladat.

Ezek érdekében buzdítandó a tanács, hogy megkezdett akcióját csak bátran folytassa.

Arról értesültünk, hogy Spielmann burgonya nagykereskedő ma este felkereste Lócs Rezső tanácsnokot és kijelentette, hogy hajlandó az egész tél folyamán burgonyát szállítani a városnak, még pedig akár oly feltétellel, hogy a város limitálja az árat és ő árusítja ki, akár pedig úgy, hogy a napi árnál 15–20 százalékkal olcsóbban a város átveszi az árut és maga adja el.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Kedd: Ártatlan Zsuzska, operett. (B. bérlet.)

Szerda: Kis szökevény, operett. (C. bérlet.)

Csütörtök: Ifjuság, színmű. (Bemutató előadás. A. bérlet.)

Péntek: Ifjuság, színmű. (B. bérlet.)

Szombat: Milliárdos kisasszony, operett. (C. bérlet.)

* Felhő Klári. Folyton reklamáljuk a népszínműveket, valami nemesebb, nemzetibb művészetet vélünk a népszínművek feltámaszása mögött, pedig... Pedig nem is valami nagyon kell nekünk a népszínmű. Ezt láttuk legalább tegnap este, mikor hosszú pauza után ismét népszínművel akartak tisztább levegőt vinni a színpadra. A közönség félig töltötte meg a színházat, akik meg ott voltak, naivnak találták azt az erőszakolt népies zamatot, mely a legtöbb szereplő beszédét „átlengte.” Hát bizony az még nem teszi a népszínművet, hogy bokorugros szoknyát vesznek fel, a szavakat pedig több részletben hangsúlyozzák. Más kell ahhoz. Alakítás, vagy nem is az, hanem a népiélet és a népielv ismerete. Hízen Novák Irén kétségkívül kiváló művésznő, nagy intelligenciája sok minden szerepmegjatszására predestinálja, de népies karakter nincs benne. Az ő Felhő Klárijá olyan előkelő szalondáma, mint Berstein vagy Batoilla akármelyik hősnője, nem népszínmű alak, nem is szólva arról, hogy énekes sikertelen kísérletezést halottunk tőle. Nem sok szerencsével mutatkozott be a társulat új népszínműénekese Csáky Ferenc Fátynál Ferkó szerepében. Színtelen baritonja nem tetszett, játéka pedig nagyobb kvalitású társulat összjátékába nehezen fog beleilleszkedni. Kitérő volt Csik Istók szerepében Győző Alfréd, egyedül neki hozott sikert a Felhő Klári. Az egyetlen karakter alak Keszler Ede volt, aki nemcsak, szépen játszotta meg Abé Andrást. H. G.

* A színházlátogató közönség figyelmébe. A „Fehér Kereszt” kávéházban fővárosi módra színház után Buffet-színházi vacsora. Naponta elsőrangú cigányzene.

* Gaál Mózes előadásai. Gaál Mózes, az Aradon időző kiváló pedagógus tegnap délelőtt a városi tanácsstermben az aradi középiskolai növendékek számára tartott mese-matinét, melyen tanáraik vezetése mellett megjelentek a felsőbb-leányiskola, polgári leány és fiú iskola, gimnázium, reál s végül a tanítóképző növendékei, kik feszült figyelemmel hallgatták a nagy mesélő szavait. Három dolgról beszélt Gaál Mózes. Először arról, hogy hőseink, nagy embereink emlékének meg kell őriznünk, de nemcsak szóval ajkainkon, hanem érzéssel szívünkben; azután arról, hogy az igazi férfiaság nem a virtuskodásban, hanem a lélek nemességében, a gyengék védelmében, a nők tisztelésében nyilvánul s végül arról, hogy szeretnünk kell egymást: mint gyermekek szeressük, becsüljük más iskolába járó társainkat, mint felnőttek emberek, más pályán, más viszonyok között élő, de tisztességesen dolgozó embertársainkat. Délután 5 órakor az aradi anyáknak beszélt az ország legjobb hírű intézetének igazgatója. Ő, aki híres arról, hogy növendékeinek valódi apja, szíve egész melegevel fordult a szülőkhöz. Azt hangoztatta, hogy ismerjük meg gyermekeink lelkét ne sajnáljunk se időt, se fáradságot, mert ettől függ, hogy gyermekeink lelkét meg is tarthassuk. De nemcsak a magunk gyermekét, hanem pajtásait, környezetét is iparkodjunk megismerni, mert csak így tudjuk őt vezetni, a káros hatásoktól óvni, a jóban erősíteni. Neveljük őket kötelességtudásra, de óvakodjunk a szigor túlzásaitól, aminthogy másrészt ép oly veszedelmesek a szeretet talzások is. Magvas, komoly, nagy nivóju előadás volt ez s misem jellemzi jobban az illustrie előadó művészetét, minthogy hallgatóit nemcsak lekötötte és ki nem fárasztotta, hanem azok szívesen hallgatták volna őt még órák hosszán.

* Az aradi primadonna távozása. Vasárnapi számunkban e címen megjelent közleményre vonatkozólag Diósy Nusi, az aradi színház primadonnája annak közlésére kért fel bennünket, hogy a cikkbe félreértés folytán tévedés csuszott be. Ugyanis a primadonna oda módosítja nyilatkozatát, hogy Márkus Dezső, a Népepera igazgatója vele szerződöttes céljából tárgyal, de a szerződés még nem egész perfekt. — Beszéltünk ma Szendrei Mihály színgazgatóval is, aki kijelentette, hogy nincs tudomása arról, hogy Márkus szerződöttes volna Diósyt. Szendrei különben azt is kijelentette, hogy ő még nem kezdte meg a jövő szezonra a társulat szervezését és így még Diósyval se tárgyal a szerződés ügyében.

* Bródy Sándor és Molnár Ferenc színdarabja. Bródy Sándor és Molnár Ferenc együtt írnak színdarabot, egy vigjátékot, melynek az lesz egyik érdekessége, hogy igen sok szereplő fog játszani benne. A két író már elkészítette a darab szceneriumát és munkájukkal januárra vagy februárra készülnek el. Darabjukat a Magyar Színház számára írják, ahol még az idei szezonban fog bemutatásra kerülni.

* Enoch Arden. (Bemutató az Urániában.) Tennysonnak, az angolok halhatatlan poéta laureatusának csodaszép költeményét Enoch Arden szintén feldolgozta a nemes témák után kutató kinemográfia. A szerencsétlen hajósnak, aki hét évig küzdött a tengerrel és mikor hazatért, otthon más karján találta hitvesét és gyermekeit, Enoch Ardennek fájdalmas sorsát mesteri mozgókép felvételen mutatja be kedden az Uránia színház. Tennyson halhatatlan költeményének minden alakja Enoch Arden, felesége a búbajos Amue Leé, szerencsés vetélytársa Philipp Ray meglevőnek előtűnik és elvonul előttünk a nagy költő álma a valóságban. Mésteri felvétel ez, amely a költemény minden poézisét, poetikus miljöben adja vissza. Akik szeretik a szépet, a nemes finomságokat, igazi gyönyörűséget fognak találni az Uránia legújabb nagy attrakciójában. 175

Vérengző orvos.

— Családi dráma deliriumban. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Békéscsaba, október 23.

Tegnap este 6 óra tájban Simkó József dr. csabai orvos dobozmegyeri szőlőskertjében rálért feleségére.

Husz évvel ezelőtt telepedett le Csabán dr. Simkó és csakhamar keresett orvos lett. Ekkor nősült meg s feleségül vette a csabai gazdátársadalom egyik legvagyonosabb tagjának Gajdács Jánosnak leányát. Családi élete boldog volt, azonban az orvos az alkohol, kafein és nikotínélvezésében nem ismert határt s e mérgek annyira megrongálták egészségét, hogy elméje megzavarodott, jól jövedelmező praxisát abbahagyta, s lehetetlenebbnél lehetetlenebb vállalatokba becsájtkozott, anyagi viszonyait is aláasta s amely még fokozottabb mértékben idegessé tette.

Ettől a perctől kezdve felesége élete pokollá vált.

A legkisebb izgalomra férje revolvert rántott s a töltött és felhuzott kakasu revolverrel az orra előtt hadonászva kintozta, úgy, hogy a félelemtől felzúgított asszony többször ideglázban szenvedett.

Simkó József dr., hogy szenvedélyeinek elég tudjon tenni, morfinista lett, de a kókaint sem vette meg, úgy, hogy teljesen lezüllett s így hozzátartozói jónak látták a gyulai elmegyógyintézetbe internálni a szerencsétlent.

Simkó József dr. két hónapig volt a gyulai kórház elmegyógyászati osztályában, amikor felesége, akinek hiszterikus idegessége napról napra nőtt, hozzátartozóinak eilenzése dacára elhároztta, hogy férjét hazahozza, bár az elmegyógyintézet igazgatója kijelentette, hogy Simkó dr.-ért felelősséget nem vállal, mert szerinte felesége lesz az első áldozata. Az asszony ekkor hatóságai bizonyítványt szerzett, amely szerint vagyoni helyzete olyan, hogy két ápolót állandóan férje mellett képes tartani. Az elméjében megzavart orvost kiadták feleségének, aki azonban a két ápoló alkalmazását elmulasztotta és erre a rendőrhatalóság sem kötelezte.

Pár hónapig békében élt az orvos feleségével. Városbeli lakásukat bérbe adták és Simkó József dr. feleségével dobozmegyeri szőlőjükké költözött. Az orvos újra az itálnak adta magát s a szerencsétlen idegbeteg asszony szenvedései újra kezdődtek.

Tegnap az orvos ismét sok szeszt fogyasztott s deliriumba esett. Maga elé hívta feleségét, az ajtót rázárta, letérdellett s egy duplacsövű vadászpuskát szegezve mellének, vállatni kezdte:

— Ki vitetett be az örültek házába?

— Senki — volt az asszony válasza.

De az orvos e vallomással nem elégedett meg, hanem tovább vallotta az asszonyt, aki továbbra megmaradt előbbi kijelentése mellett.

Férje erre meghagyta, hogy öltözzön fel. Amikor az asszony ingére hálókabátját felvette, a férj revolvert vett elő s rákiáltott az asszonyra:

— Ha senki nem vitetett be az örültek közé, akkor csak te voltál az, aki oda juttattott! Erre revolverét az asszonyra sütötte.

A golyó az asszony mellébe fúródott, aki a fájdalomtól és ijedtségtől eszméletlenül esett össze.

Véres tettének végrehajtása után az orvos szívtelen nyugalommal jött ki oselédjei közé s megparancsolta nekik, hogy siessenek be Csabára, hívjanak doktort s értesítsék a rendőrséget is, hogy revolvere véletlenül elsült s a golyó feleségét találta.

A szőlőtelep alkalmazottai orvosi segítséget hoztak. Badios József dr. orvos a sebet megvizsgálva, azt bekötözte, a sebesültet kórházba szállíttatta. Véleménye szerint a sérülés rendkívül súlyos, de ha egyéb komplikációk nem jönnek közbe, nem életveszélyes.

Pár perc múlva a csendőrök is megjelentek a színhelyen, velük jött Reisz Miksa dr. községi orvos is. A csendőrök azt a hirt kapták, hogy Simkó dr. fel van fegyverkezve és hogy élve nem akar csendőrök kezei közé kerülni. Ezért a csendőrök több oldalról közeledtek a házhoz töltött fegyverrel és feltűzött szuronnal, de az orvos semmi ellenállást nem tanúsított. Egykedvű egyszerűséggel mondotta

el az esetet, mely véletlenségből történt, majd összefüggéstelenül rátért arra, hogy tartalékos főhadnagy. Reisz Miksa dr. véleménye szerint a szerencsétlen ember részeg volt s deliriumban követte el tettét. A csendőrök a csabai községházára kísérték az orvost és három töltött revolvert, s egy duplacsövű töltött vadászfegyvert koboztak el tőle.

A szerencsétlen ember az éjszakát a községháza rendőrségi szobájában töltötte el teljesen nyugodtan s ma reggel pedig beszállították a gyulai elmegyógyintézetbe.

Igen érdekes Simkóné vallomása, aki védelmezi urát. Vallomásában ő is véletlenségek minősíti az egész esetet s elmondja, hogy ő saját maga az oka az egész tragédiának. A nyomozó hatóságot arra kérte, hogy férjének ne csináljanak semmiféle kellemetlenséget. A szerencsétlen asszony annyira izgatott, hogy felgyógyulása esetén őt is idegszanatóriumban kell elhelyezni.

Az aradi tereplovagló verseny.

— Első: Csizsár Dezső hadnagy. — A mezőhegyesi méntelep sikere. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 23.

Az Aradi Versenyegylet ma rendezte második tereplovaglóversenyét az aradi lóversenytérről kiinduló és a barnaceli pusztán, továbbá Ujpanáton keresztül ugyanoda visszavezető ötvenkilométeres pályán. A tereplovaglóverseny ezidén már nem keltett akkora érdeklődést, mint a múlt évi első ilyen verseny. Kevesebb volt a nevezések, kevesebb az indulók száma is, közönség is mintha kisebb számban jelent volna meg. A tereplovaglóverseny eredménye azonban — dacára annak, hogy Thomka Zoltán honvédhuszárkapitány tavalyi hosszabb távra szóló rekordját nem múlták felül — jóval jobb volt, mint az első versenyen. A tereplovaglásban résztvevő lovak lényegesen jobb kondícióban értek célhoz, amiben valószínűleg része volt annak az újításnak, hogy a Barnacel pusztán levő ellenőrző állomáson öt perces pihenő alatt kissé kifújták magukat a lovak.

Amidőn vasárnap délután az indulás sorrendjét kisorsolták, összesen negyven induló jelentkezett az 57 nevező közül. A tereplovagló tisztek mindegyike a maga lovában bizott legjobban, de azért titokban a legtöbb esélyt adták: a ragusa-szerajevói 280 kilométeres tereplovaglásban részt vett Barton Adolf szekerészfőhadnagynak, a tereplovaglás elméleti tudásában is kiváló Waldbauer Henrik huszárkapitánynak, Wodianer Béla aradi huszárhadnagynak tavaly is szépen szereplő lovával, továbbá Brunhuber László aradi honvédhuszárhadnagynak, Fanta Géza és Filótás Ferenc századosoknak.

Reggel nyolc órától délután fél háromig volt beosztva a versenyzők indulása tíz perces időközökben, de mind a negyven startoló már kora reggel megjelent a pályán és élénk érdeklődéssel kísérték az első indulásokat. Kubin János ulánus százados, Kleinhempel Gyula tüzérszászlós, Csizsár Dezső méneskari hadnagy, Schmidt Pál honvédhuszárhadnagy, Neinay Ferenc méneskari főhadnagy és Bartha Albert vezérkari százados indultak az első órában 8 és 9 óra között 10 percenként a fenti sorrendben. A második turnusba sem indult olyan lovas, akinek győzelmére számítottak volna az előzetes kombinálók.

Ekkor — tíz óra tájban már megélenkült a versenytér. A versenyzőkön, a magasrangu katonai funkcionáriusokon kívül polgári notabilitások és hölgyek is érkeztek automobilon, fogaton. A tribünön nagy udvarlótáborok kerekedtek a magnás kisasszonyok körül, a bírói páholy előtt pedig élénken tárgyalták az utban levő lovasok esélyeit. Az érdeklődés most már nem a startolókra irányult, akik egyenletes egymásutánban vágattak el a réten. Miután a győzelmi esélyhez két órán belül levő idő elérése kellett, tíz óra felé már visszaérkező versenyzőkre lehetett számítani.

Tíz perccel tíz óra előtt a lóversenytérré néző házsor irányába szegeződő látesővek fölfedezték az első érkezőt. Hamarosan látható lett szabad szemmel is a startszámot hordó fe-

hér vászonlap a lovagló tiszt karján és 9 óra 56 perckor célhoz ért az elsőnek indult Kubin ulánusszászados. Elég jó idő: 1 óra 56 perc alatt tette meg az utat. Gratulációkkal halmozták el, mert az máris biztos volt, hogy a helyezettek — az első tizenkettő — között lesz. Még a mázsálásban volt az ulánusszászados, amikor a második érkezőt is jelezték. Nagy meglepetést keltett, hogy ez az érkező — pontosan 10 óra 3 perc és 56 másodperckor ért célhoz — a harmadiknak indult Csizsár Dezső hadnagy volt. Bámulatosan jó időt ért el: 1 óra 43 perc és 56 másodperc alatt érkezett vissza, tehát a Barnaceli öt perc pihenőt leszámítva 1 óra 38 perc alatt tette meg az 50 kilométert. Lova, a mezőhegyesi kincstár ménesben álló Adieu jó kondícióban volt és frissen galoppozta be az utolsó métereket is. Ez a teljesítmény a verseny szenzációja volt.

A tisztek körében és a bírói páholyban is egyaránt az volt a vélemény:

— A versenyt csak az nyerheti meg, aki leveri Csizsár idejét!

A szimpatikus, fiatal szőke hadnagyot körülvevők a gratulációk. A versenyzők pedig azal vigasztalódtak, hogy a kincstári lovon versenyző Csizsár csak tiszteletdíjat nyerhet a 3000 koronás pénzdíjért még szabad a konkurrencia.

Tizenegy óráig nem történt nevezetesebb mozzanat. Kevéssel 11 óra előtt két lovas galoppozott be a pályára: Kleinhempel tüzérszászlós és Hehs László, aki a versenyben nem vett részt, hanem a zászlós kérésére vezetett a versenyző tisztek. Minthogy a versenyszabályok ezt megtiltották, a versenybíróóság Hehs László meghallgatása után Kleinhempelt diszkvalifikálta. Ideje — 2 óra 40 perc — amúgy sem volt jó.

Alig múlt el a diszkvalifikálás szenzációja heves finisben vágatott be Esterházy Alajos gróf és Gundelfingen méneskari főhadnagy. Az impovizált versenyt Esterházy gróf nyerte meg félhosszal, de a helyezései számát tartó idejét enélkül se rontotta volna el. Negyedórával utóbb ismét párosával jöttek a lovasok. Bartha Albert vezérkari százados és Boronkay Károly tizes huszárhadnagy iparkodtak egymás előtt célhoz jutni tisztársaik hangos biztatása közben.

Déltájban lanyhult az izgalmasság, mindössze annyit állapítottak meg, hogy az első lemaradás megtörtént: Argyelán Zoltán honvédhuszárhadnagy, aki még 9 óra 10 perckor elment, érkezett be. Hírül is hozták hamarosan meg Argyelán lova Ujpanát előtt súlyos egyenlítőszalagtárgulást kapott. A hasznaveletlenné lett Wotan nevű paripán tulajdonosa Ujpanáton tul is adott: hamarosan árverést hirdetett és potom 44 koronáért eladta a szerencsétlen Wotánt egy ujanáti német gazdának.

Déltájban újból nekilendült az érdeklődés. Kisebb-nagyobb biztatások mellett startoltak: Waldbauer százados, Sibrik főhadnagy Filótás kapitány lován, majd a szerajevó-raguzai tereplovaglás negyedikje: Barton trénfőhadnagy. Mindhármát azzal bocsátották utra jóbarátai:

— Gondoljatok Csizsár rikordjára!

Tizenkettő után kocsin érkezett meg az egyik aradi versenyző tiszt: Brunhuber hadnagy. Jó idő alatt futó lova a mikelakai legelőn losántult, úgy hogy egyenesen istállóba vezette. Nem érkezett meg Asztalos Béla hadnagy sem. Sánta lovával Ujpanáton rakedt. Bissingen Ernő gróf dragonyosfőhadnagy is elmaradt, lovát Ujpanát mellett akidens érte, úgy hogy a szerencsétlen párát agyon kellett löni. Ez volt ezidén a verseny egyetlen löldozata.

Két óra harminc perckor elindult végre az utolsó startoló is és husz perccel előtte: Wodianer Béla, akitől legjobban várták Csizsár legyőzését. Ekkor már kezdett a verseny eredménye kialakulni. A második helyet is mezőhegyesi ló foglalta el és a tereplovaglás egyik érdekessége volt a mezőhegyesiek érdekes szereplése. A 3000 koronás pénzdíjat, amelyet Boronkay hadnagy aspirálhatott, a félhárom után beérkező Baselli báró biztosította magának 1 óra 55 perces idővel. A verseny képe ekkor már kialakult. Se Waldbauer, se Sibrik nem tudtak jó eredményt elérni, Sibrik még tért is vesztett, mert eltévedt utközben. Wodianer se mutatkozott, sőt a szimpatikus

fiatal tisztet ezuttal is a tavalyi baleset érte: lova lesántult és utközben megrekedt valahol. Amikor pedig negyed ötkor ezer méteres flyer-stilusban bevágatott nagyon jó idő alatt, kitűnő kondícióban Guzmann kapitány, akkor a verseny végleg eldőlt. Az utolsó beérkező Barton főhadnagy volt, a szerajevói negyedik, aki negyedfél órával tovább lovagolt, mert elaposan eltévedt.

A versenybírósság ekkor a következőképpen állította össze a helyezéseket:

1. Mezőhegyesi kincstári ménés: *Adieu* lovagolta Csiszár Dezső hadnagy 1 óra 43 perc és 56 másodperc alatt. (Tiszteletdíjat nyer.)

2. Mezőhegyesi kincstári ménés: *Hadad*: lovagolta Némay Ferenc főhadnagy 1 óra 50 perc és 45 másodperc alatt. (Tiszteletdíjat nyer.)

3. Baselli Gyula báró dragonyos százados: Prince Georgie. 1 óra 55 perc és 37 másodperc alatt. (Tisztelet-díj és I. díj: 3000 korona.)

4. Boronkay Károly 10. huszárhadnagy: Kényes. 1 óra 55 perc és 40 másodperc alatt. (Tiszteletdíj és II. díj: 2000 korona)

5. Guzmann Miksa 6. lovas tüzérszázados: Miguel. 1 óra 55 perc és 55 másodperc alatt. (III. díj: 1000 korona.)

6. Kubin János ulánusszázados: Niki 1 óra 56 perc 25 másodperc alatt (IV. díj 500 kor.)

7. Thomka Elemér dragonyoshadnagy: Remény 1 óra 56 perc 55 másodperc alatt (V. díj 500 korona.)

8. Filótás Ferenc százados: Annexió, lovagolta Sibrik Sándor főhadnagy. 1 óra 57 perc 49 másodperc alatt (VI. díj 400 korona.)

9. Mezőhegyesi kincstári ménés *Adieu* 4. lovagolta Krauthacker Emil főhadnagy 1 óra 58 perc 15 másodperc alatt. (Tiszteletdíjat nyer.)

10. Kovács István honvédhúsárhadnagy: Gyurka 2 óra 22 másodperc alatt (VII. díj 400 korona.)

11. Esterházy Alajos huszárhadnagy: Daniló 2 óra 41 másodperc alatt (VIII. díj 300 korona.)

12. Geist Gyula: Csalfa lovagolta Liposey Márton főhadnagy 2 óra 1 perc 25 másodperc alatt (IX. díj 300 korona)

13. Waldbauer Henrik százados: Helyes 2 óra 2 perc 7 másodperc alatt (X. díj 200 kor.)

14. Halmai Barna honvédhadnagy: Casimir 2 óra 3 perc 5 másodperc alatt (XI. díj 200 korona.)

15. Schmidt Pál honvédhúsárhadnagy: Czelestin 2 óra 3 perc 34 másodperc alatt (XII. díj 200 korona.)

A harminckilenc induló közül 31 célhoz ért. A kondíció vizsgálat holnap reggel 9 órakor lesz a 12. huszárlaktanyában. Ekkor állapítják meg a végleges helyezést is.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Kártérítés egy balesetért. Ez év szeptember 13-án, mint azt megirtuk, halálos szerencsétlenség történt az Aradhegyaljai Motorosvasut radnai állomásán. Az Arad felé induló motorost a bucsusok nagy tömege rohanta meg még mielőtt a kocsik megállott volna. Így történt, hogy Reinhardt József német ujaradi lakost a tolongásban a vonat lépcsőjéről letaszították, a szerencsétlen asszony a vonat kerekai alá került, melyek őt halálra gázolták. A szerencsétlenül járt asszony férje, Reinhardt József ujaradi lakos ma a saját és kiskoru János fia nevében kártérítési pert indított a motorosvasut ellen. A keresetben Reinhardt 21,988 korona 76 fillért követel a vasutársaságtól, mert szerint a halálos balesetért csakis a társaságot terheli a felelősség. A kereset súlyos mulasztással is vádolja a motoros igazgatóságát, mert a vasut egyik állomásán sincs semmiféle óvintézkedés a közönség testiépségének és életének megvédésére.

§ Örökségadás vérekedéssel. Kovács György 66 éves, lipcai gazdálkodó házához vette Zsurka Mojszst és annak feleségét és megígérte nekik, hogy halála után rájuk hagyja házat. Ezzel

szemben megkívánta tőlük, hogy Zsurkák neki holtig gondját viseljék. Zsurka és felesége ebbe bele is egyeztek s egy ideig bérés egyetértésben éltek mindhárman. Kovács azonban egyszerre csak részegeskedni kezdett s e perőtől fogva örökös veszekedés volt a házban. Ez év június 2 án Kovács ismét ittasan jött haza a korcsmából s otthon lármázni kezdett, majd Zsurkát és nejét kidobta a házból. Aztán ismét visszament a korcsmába. Körülbelül tizenegy óra tájban tért haza onnan és látta, hogy Zsurkáné a padláson összerendezi ruháját és holmiját. Kovácsot ez annyira dühbe hozta, hogy felment Zsurkánéhoz a padlásra és egy a kezében lévő kaszával úgy fejbe vágta, hogy az asszony súlyos, sérüléseket szenvedett. A temesvári királyi törvényszék ezért Kovácsot ma hat heti fogházra ítélte.

Gyilkos joghallgató.

— Szerelmi dráma egy szállodában. —

Távirati tudósítás.

Budapest, október 23.

Véres szerelmi dráma játszódott le vasárnap délelőtt Budapesten a Dohány-utcában levő Abbázia-szállóban. Krén Jenő joghallgató agyonlőtte kedvesét, Postoczky Irma felirónót. A revolvergolyó a leányt szíven találta s azonnal megölte. A gyilkos fiatalembert bevitték a főkapitányságra, ahol kihallgatták és azután előzetes letartóztatásba helyezték.

Krén Jenő joghallgató állandóan apjánál, egy gabona ügynöknél Nagyváradon tartózkodott. Időközönként azonban feljött a fővárosba is és itt megismerkedett Postoczky Irma felirónóval, aki édesanyjának a Vendel-utca 10. szám alatt levő lakásán lakott. Három hónapi ismeretség után belső viszony fejlődött ki közöttük, amelyet Krén Jenő Nagyváradra való utazásai és az otthon való tartózkodások többször megzakítottak. A fiatal ember távolléte alatt sűrűn leveleztek. Utoljára ez év július havában kapott Krén a leánytól levelet, amelyben azt írta, hogy öngyilkossá lesz, mert a további egyedüllétet nem bírja ki.

Krén mult esütörtökön feljött Budapestre és nyomban felkereste a leányt. Aznap éjszaka is együtt maradtak s a leány csak másnap délben ment haza. Pénteken délután ismét találkoztak és akkor a leány sirva panaszkolta el, hogy nem mehet többé haza, mert édesanyja tudomást szerzett viszonyukról és elkergette.

A nappalokat az utcákon töltötték el, éjszákánként pedig a dohány-utcai Abbázia-szállóban laktak.

Szombat este korán mentek oda és egész vasárnap délig aludtak. Délben a leány felkelt, felöltözött, aztán a fiatal ember elé állott és sirva fakadt.

— Te haza mégy — mondotta — és én ismét egyedül maradok. Ha szeretsz, haljunk meg együtt.

Krén erre szó nélkül elővette párnája alól revolverét és a leányra lőtt. A golyó szíven találta a fiatal teremtést, aki nyomban meghalt. A revolver döbbenésére berohant a szálló személynéje s amikor meglátták, hogy mi történt, telefonon értesítették a rendőrséget.

Krén a főkapitányságon azt mondotta, hogy önmagát azért nem tudta agyonlőni, mert a fegyver elromlott. A leány holttestét a bonctani intézetbe vitték.

AZ ARADI KOZLONY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	— 151
Mellékállomás	— 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— 151

HIREK.

Vasárnapi mozgóképek.

*

A korzón ezernyi tömeg. Autók, magánfogatok sűrű egymásutánban vágatnak végig az utcákon. És mindenütt verőfény, szín, élénkség. Mintha egy napra metropolissá alakult volna át Arad, mintha legalább 200000 lakosu nagy és gazdag város lenne.

Hangosan, lármásan szaladtak végig a Dóák Ferenc utcán az autók, autobuszok, kocsik. Két oldalt kíváncsiak nézték a közönséget, mely a lóversenyter felé tartott. Itt ott nagyvárosiasan összetorlódtak a kocsik s az utasok türelmetlenül várták, hogy folytathassák utjukat az esztendőnek e két napjára kiaszfalozott uton. A lóversenyterén színes tömeg sürgölődik. Elegáns toalettek, plörözös kalapóriások, csillogó uniformisok élénkítik a tér ragyogó képét.

Bent a városban ugyanilyen élénkség. Egyik fogat a másik után viszi a Központi elé, Glattfelder püspök tiszteletére adott bankethez a vendégeket. A nézők bámulva látják, hogy maga az egyházfejedelem egy egészen szimpla, szürke konfession érkezik meg. A magyarázat is rögtön elterjed: a püspök meglátogatta a görög keleti román püspököt. A város diszhintáján hajtatót hozzá, de mire a látogatásnak vége volt, addigra a hintó egész egyszerűen eltűnt. A város kocsisa, az öreg András ugyanis megelégette a várását s mert a banketre egy sem volt hivatalos, hát egyszerűen haza hajtott ebédelni. Így a püspök kénytelen volt egyfogatu bérkocsin a banketre hajtani.

Fél öt órakor ért véget a banket, ugyanekkor érkeztek vissza részint sugárzó arccal, részint letörve a lóverseny látogatói. Izgatott, élénk hangon tárgyalták a lóverseny eredményeit. A járókelők között sűrűn hallani a titokzatos jelszavakat.

— Tízre huszonhárom, négyre kilenc.

Egy ur szomorúan mesélte:

— Az altiszték versenyénél igazán zavarba voltam. A hetet akartam megtenni, de gondoltam, előbb megkérdem egy tisztót: mit fogadjak? A tiszt ismerősöm a kérdésemre csak annyit felelt: „Fogadja nagyrabecsülésemet”. Én aztán addig kerestem a programon a Nagyrabecsülésemet, míg lekéstem a totalizátortól.

Este a kávéházak mind zsufolva voltak. Mintha Aradon csupa gondnélküli, vidám, könnyelmű ember lakna. A szórakozóhelyeken, színházban, moziban sehol egy üres hely. Élénk és zajos volt a város egész hajnalig s ennek dacára, ezen a mozgalmass, zajos napon a rendőrségnek nem volt semmi dolga. Rendzavarás, verekedés, vagy hasonló „kibágás”, melyek más, kevesebb élénk ünnepeken is tömegesen fordulnak elő, egyetlen egy sem történt egész nap és éjszaka. A mentőknek pedig teljes pihenő napjuk volt, ami már hetek óta nem történt meg eme déák férfikkal. Egyetlen balesethez sem hívták őket. Aki a lóversenyterén baleset ért, azokat sem a mentők, hanem a bankigazgatók menthették volna meg.

— József főherceg a királynál. Bécsből jelentik: József főherceg ma délelőtt automobilon Budapestről Bécsbe érkezett. A király déli tizeköt órakor magánkihallgatáson fogadta József királyi herceget.

— Béke a szerb királyi családban. Belgrádból jelentik: Sándor trónörökös kibékült fivérével, György herceggel. A testvérpár ma együtt automobilkirándulást tett. Sándor trónörökös és György herceg autón Bécsbe mennek, hol pár napot szándékoznak inkognitó eltölteni.

— Beöthy László a miskolci munkapárt ja-
löltje. Görgői és toporci Gőrgy László, mis-
kolc város déli kerületének országgyűlési kép-
viselője, nyugalmazott államvasuti felügyelő ma
hajnalban hatvannyolc éves korában meghalt.
A miskolci munkapárt fel szándékozik ajánlani
a miskolci mandátumot Beöthy László keres-
kedelmi miniszternek. Abban az esetben, ha a
miniszter fellép Miskolcra, megválasztása egy-
hangú lesz.

— Chorin Ferenc dr. Aradon. Megirtuk,
hogy Chorin Ferenc dr. a Gyáriparosok Or-
szágos Szövetségének elnöke Aradra érkezik,
mint a város vendége. Varjassy Lajos polgár-
mester a törvényhatósági bizottság 30 tagját
szerdán déli tizenkét órára értekezletre hívta
össze, hogy a kiváló férfiú fogadtatásának elő-
készületeit velük megbeszélje.

— Toselli megszökött. Firenzéből jelentik:
Toselli tegnap délután a Lujza toszkánai her-
cegnővel való házasságából született gyermekét
magához vette s azóta a gyermekkel együtt
eltűnt. Toselli tudvalevőleg az utóbbi időben
olyan híreket közölt a lapokban, hogy felesége
hajlandó vele kibékülni s már utban is van
Firenze felé. Tosellinét ez ma a következő sür-
gönyben cáfolta meg.

— Kibékülésemről szóló hír teljesen va-
lótlan. Kedden délből érkeztem Firenzébe, hon-
nan egyedül, Pubival együtt még aznap eluta-
zom: Lujza. Ugy látszik ezért szökött meg
Toselli.

— A konopi erdők eladása. Kintzig Béla
konopi uradalomához tartozó erdőségeket is az
aradi árvaszék kezeli, mert a tulajdonos elme-
baj miatt gondnokság alá van helyezve. Az
erdőket a család értékesíteni akarja és azért
azt várták már régebben az árvaszéktől, hogy
azok eladásához adja meg a beleegyezését. Az
árvaszék felbecsülte a birtokot és csak en-
nek megtörténte után, ma tartott ülésében fog-
lalkozott a kérdéssel. Varjassy Lajos polgár-
mester elnöklésével tartott ülésén kimondotta,
hogy nem tartja szükségesnek az eladást és
senki részére opciót nem biztosít. Ha akadna
olyan vevő, aki megfelelő árt ígérne, azzal eset-
leg tárgyalásokba becsátkoznák az árvaszék.

— Házasság. Somogyi József, az Aradme-
gyei Takarékpénztár tisztviselője tegnap vezette
oltárhoz Werner Irénke aradi urileányt. —
Oravetz Ferenc zongorakészítő tegnap eskü-
dött örök hűséget Schuch Máriának.

— Gyilkosság és öngyilkosság. Szegedről
jelentik: Tegnap este véres családi dráma tör-
tént Szegeden. Jung Mihály asztalos vasárnap
egész délután a korcsmában mulatott, amíg fe-
lesége érte ment és hazahívta. A férfi e miatt
nagyon dühös volt és már az uton hazafelé is
egyre szidalmazta a feleségét. Otthon az asz-
szony nyugodtan ujságot vett elő, ami annyira
felbőszítette az asztalost, hogy revolverével a
feleségére lőtt, azután pedig maga ellen fordí-
totta a fegyvert. Mindketten meghaltak. A
Jung-házaspár két árva hagyott hátra, akik-
nek sorsa általános részvétet kelt.

— Öngyilkos halálraírt. Lembergől je-
lentik: Ojunszka Helén gyilkosa, egy Leviszky
nevű diák, kit nemrégiben életfogytiglani fegy-
házra ítéltek a törvényszék, ma cellájában meg-
mérgezte magát. Az orvosok véleménye sze-
rint az öngyilkos nem éri meg a holnap
napot.

— Allami tisztviselők mozgalma. Budapestről
jelentik: Több mint ötszáz ember szorongott
vasárnap délután a budapesti büntetőtörvény-
szék esküdtészi termében, ahol az állami al-
kalmazottak tartották nagygyűlésüket. Anyagi
helyzetük javítása érdekében állottak talpra az
államnak minden szimpátiára érdemes, derék
tisztviselői. Walter Gyula elnök bemutatta az
előkészítő bizottság memorandumát, amely a
fizetések harminc százalékának kiutalását kéri
drágasági pótlékkul. Ekeseredett hangon több-
ben szólaltak föl, egyik szócsokuk: Békey Gá-
bor hangoztatta, hogy az osztályharc alapján
szervezkedjenek az állam alkalmazottai, akik
sokszor kiábrándultak az üres biztatásokból.

Az elnök végül határozatilag kimondotta,
hogy memorandumot a felszólalók javaslatai-
val kiegészítve, Ráth Endre képviselő vezeté-
sével küldöttség nyújtja át hétfőre a pénzügy-
miniszternek és kedden a miniszterelnöknek. A
küldöttség ma délelőtt Ráth Endre országgyű-
lési képviselő vezetésével megjelent a képvi-
selőházban Lukács László pénzügyminiszter-
nél, előterjesztette kérését s átadta a memo-
randumot. Lukács László pénzügyminiszter igen
szívesen fogadta a tisztviselőket s kijelentette,
hogy állandóan foglalkozik a kérdéssel és
minden tőle telhetőt megtesz, hogy amennyi-
ben ez lehetséges, a kérdés rendezése még az
1912-iki költségvetés keretében megtörténjen.
A küldöttség a választ éljenzéssel fogadta.

— Titokzatos haláleset. Tegnap reggel Nagy-
halmágyon halva találtak szobájában Fehér
Sándor parasztleányt. A vizsgálat megállapi-
totta, hogy Fehér a szombatól vasárnapra vir-
radó éjjel ittas állapotban ment haza. Gyer-
tyát gyújtott s azt egy ládára tette le. A gyer-
tyát, mely egész rövid volt, égve felejtette, úgy
hogy az rövid idő múlva meggyújtotta a lá-
dát. A lángok belekaptak egy közelben álló
nagy iratosomóba s a sok papiros elégve az
egész szobát füsttel töltötte meg. Az ittas em-
ber fuldokolva ébredt fel. Menekülni próbált,
el is jutott a szoba ablakáig, azonban mielőtt
az ablakot kinyithatta volna, ájultan esett
össze. A szerencsétlen ember a nagy füstben
megfulladt. A szerencsétlenül járt ember anyja,
ki különben is perlekedni szerető nő, a vizs-
gálat eredményét nem akarta valónak elfo-
gadni s feljelentést tett az ügyészségnél, hogy
fiát megmérgezték. A feljelentés folytán Sza-
kolczay Lajos kir. ügyész s Domokos László
vizsgálóbíró kiszálltak a helyszínen, de semmi
gyanus körülményt nem találtak. Mindamellet
a szerencsétlenül járt ember belső részeit meg-
vizsgálás végett felküldték Faltár Emil or-
szágos főügyészhez.

— Rulett-gépek a fővárosban. Budapestről
jelentik: A rendőrség több névtelen levelet ka-
pott, amelyeknek írója figyelmezteti a hatósá-
got, hogy több kávéházban rulett gép van föl-
állítva. A rendőrség nyomozni kezdte a dolgot
s a Rákóczy-uti Munkácsy-kávéházban és a
dohány-uti Apolló-kávéházban lefoglalt egy-
egy rulett-automatát. — A rendőri nyomozás
kiderítette, hogy az automata rulett-gépeket egy
francia vállalkozó állította föl, akit utasított,
hogy az összes elhelyezett automatát vonja be és
a játékot szüntesse meg mindaddig, amíg a bi-
róság nem dönt a dologban. A vállalkozó til-
takozott a gépek lefoglalása ellen, amit azon-
ban a rendőrség nem vett figyelembe.

— Összeharapdált kórházi orvos. A szabad-
kai kórház az ő beléletének titkaival újra a
nyilvánosság elé masiroz. A szemészeti osztály
betegei közül néhányan tegnap este 11 órakor
fellázadtak az ápolók ellen, megtámadták, su-
lyosan összeverték őket, a kórház egyik alor-
vosát pedig, ki csendet ment teremteni közéjük,
össze-vissza harapták. A véres botrányt három
zentai járásbeli hadköteles: Budanovics Lázár,
Katna István és Rade Péter rendezték, kiket a
zentai-járás főszolgabírája két héttel ezelőtt,
mikor elfogták őket, addigra míg a trabomából
ki nem gyógyítják és be nem sorozzák őket,
a szabadkai kórház szemészeti osztályán
helyeztetett el. A három hadköteles az el-
ső perctől kezdve réme volt az osztálynak.
Napról-napra incidenseket, verekedéseket pro-
vokáltak és a többi betegek élete miattuk
mindinkább lehetetlenné lett. Tegnap este,
mikor a betegek lefeküdtek, a hadkötelesek
nem tudtak aludni, hanem a nyitva hagyott
ablakon át kiszöktek a kórházból és elmentek
a városba lumpolni. Este 11 órakor holtresze-
gen tértek vissza a kórházba. Felcsöngették a
szolgát, kaput nyitattak maguknak és duhaj
nótákat énekelve vonultak be az osztályunkba. Az
osztályban összekaptak az ápolókkal és rövidesen,
ahány ápoló eléjük akadt, mind véresre verték. A
nagy zajra előjött Fried Imre dr. kórházi al-
orvos is és rendre intette a megvadult legé-
nyeket, akik erre öt megrohanták és duhajko-
dá: közben több helyen beleharaptak a lá-
bába. Negyedórai izgalmas viaskodásba került,
míg a többi osztályokról is odacsődült beteg-
ápolók lefegyverezték a megvadult hadkötele-
seket. Wilhelm Adolf kórházi igazgató a teg-
nap este lezajlott botrányokról jelentést tett a
rendőrségnek, mely a lazadók ellen megindí-
totta az eljárást. Intézkedett a rendőrség az-
iránt is, hogy mindhárom hadkötelest katonai
kórházban helyezték el.

— Az adófelszámolási-bizottság október hó
26-án csütörtökön délután fél 3 órakor a város-
háza kis termében, a működést megkezdi.

— Köszönetnyilvánítás. A honcói vigalmi
bizottság a Szt. István napján rendezett jótékony-
célú bál jövedelméből 70 koronát juttatott a „Kör-
rszbökné és vidéke” jótékony izr. nőegyletnek,
mely nemesszidú adakozásáért fogadja legmélyebb
hálaik kifejezését. Az egyesület nevében Dr. Fakete
Józsefné.

— Születések, halálozások és házasságok. Az
aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 22-én a
következő születéseket, halálozásokat és házassá-
gokat jelentették be: Született: Bagi József
bérkocsitulajdonosnak József nevű fia. Glogovicsán
Illés napszámósok Terézia nevű leánya.
Meghalt: Amtmann Ferenc 6 hónapos fiú. Fried
József 45 éves pincér. Öz. Nyegriz Arkadiáné
60 éves napszámós. Javorika Ferenc 39 éves
gyolcsárus. Halustyák Rozália 18 éves háziaseléd.
Leány Mária 73 éves cseléd. Agácz Mihály 1 és
fél hónapos fiú. Házasságot kötött: Szabó An-
tal munkás Kocsis Veronikával. Lehayer Lőrinc
kőműves Pocsai Rozáliával. Sipos István főraktár-
nok Kiss Juliannával.

— Női kalapdivatterem. Legújabb modellő
bécsi és párisi őszi és téli divatkalapok legna-
gyobb választékban, legelőnyösebben Grünblatt
Antónia kalapdivattermében Szabadságtér
11. szám (Glück huscsarnok-épület) szerezhete-
tők be. 4561

— Táncoktatás. Szathmáry Etelka okl. tánc-
tanónő értesíti az érdeklődőket, hogy a tánc-ta-
nítást már megkezdte. Beiratkozásokat elfogad s fel-
világosítást nyújt úgy a diák colonne, mint más
csoporthoz névze lakásán: Erzsébet királyné-
kört 30. sz. földszint.

— A legújabb női táskák. bőr díszműaruk va-
lói francia és angol huatszerek és más pipere
cikkek megérkeztek, valamint fésű és kefe
áruk, cócós lábtörölők, fürdő gyékények parquet
kefék és beeresztő paszták legnagyobb választé-
kban és legolcsóbban beszerezhetők Hegedűs
Gyula cégnél Aradon. 4682

FAFELHORDÁSI VÁLLALAT.

Bárkinek faszükségeit mérsékelte-
n Aradon lakásba szállítja naponta, pince,
kamra vagy bármely egyéb helyiségből

LOVAS KÁROLY

lakás, ablak, parketa tisztító

és poloskairtó vállalata
Arad, Mihály-utca 86/B.

TELEFON 789.

TELEFON 789

EISER SÁNDOR

legrégibb és legnagyobb különlegességi üzlete világítási tárgyokban 4996

ARADON, Weitzer János-utca Minorita-palota.

Raktár mindennemű villanyvilágítás, légszesz, acetylen-csillárok, légszeszfűző és vasalási készülékekben. A magyar gáz-izzófény részvénytársaság (welsbachi dr. Auer Károly szabadalma) egyedüli elárúsítója. — Összes felszerelési cikkek (armaturák.) Kérem a nagy közönséget sziveskedjék megtekinteni ujonnan érkezett bel- és külföldi újdonságaimat csillárokból és világítási tüvegárakban.

— A hölgyközönség figyelmébe! Az urali hölgyközönséget értesítem, hogy Szentpál-utca 8. alatt egy angol és francia női ruha műtermet nyitottam, ahol a legújabb divatlapok szerinti női kosztümöket és felöltöket legújtanysabban készítek. Becses pártfogásáért esedezik Szauerland Andor. 5025

— Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk Novák Rudolf fogműtermét Arad Tökölly-tér 7. szám alatt, I. emelet. November 1-től Szabadság-tér 5-6. dr. Kronstein-ház.

— Kitűnő vétel. 10 koronáért erős őszi cipőt, Chevreau vagy box 13 koronáért Chevreau vagy box amerikai formájú női és férfi cipőt, barna és fekete színben. 17 koronáért Chevreau box, lack és vadászcipőt elsőrendű munka és anyagból; lehet kapni Moskovits cipőgyár r. t. fiókraktárában, Szabadság-tér 18. szám. Telefon 218.

— Virágkoszoru. B. vevőimnek és a n. é. közönségnek szives figyelmébe ajánlom mindszentekre a legújabb élő és preparált virágkoszorukat a legolcsóbb árak mellett. Szives pártfogásért esedezik: Pazár Sándor kertész, virágkereskedése Arad, Weitzer János-u. Uj leányiskola. 5024

— Hölgyek szives figyelmébe. Értesítjük a n. é. közönséget, hogy legújabb modellű őszi és téli bécsi és párisi kalapjaink dus választékban megérkeztek, kérjük azok szives megtekintését. Schweiger és Békés női kalapdivatterme Andrassy-tér 20. 4707

— Üzleti könyvek nagy raktára Kerpel Izsónál. — E cég vesz könyvtárakat és hangjegyeket. 4871

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére — házilag — a likőraroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 4510

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Kovács János szerelme. Nem közölhető.
Őszi hangulat. Taposott utakon halad.
Hiába. Sorát ejtjük.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Pótvásár. Az aradi kereskedelmi- és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a Békésvármegye területéhez tartozó Gyulavárosban a folyó évi augusztus hó 30-ától szeptember hó 3-ig terjedő napokra esett, de elmaradt országos állat- és kirakó-vásár helyett folyó évi november hó 8-tól 12-ig pótvásár tartása engedélyeztetett.

— Arad-miklakai fűrészgár és gőzmalom r.-t.-cég alatt egy új alapítás tető alá hozásában fáradozik egy aradiakból és miklakaiakból álló konzorcium. A részvénytársaság Novák Péter miklakai fűrésztelepet és gőzmalomot venné át, azt megnagyobbítva erősen kiterjesztené az üzemet. A részvénytársaságot 250,000 korona alapítókéval tervezik, amelylyel 2500 darab 100 korona névértékben részvény elhelyezésével szándékoznak összehozni.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Budapest, október 23

Készáru.

Kinlát. vételkdv mérsékelt, 20 ezer mm. 10 fillérral olcsóbb.

As árak 50 kilónként számítva:

Határidő.

	Déli zárlat	3 órai zárlat
Búza 1911. októberre	11.90—11.81	11.78—11.79
Búza 1912. áprilisi	12.04—12.05	12.06—12.07
Rozs 1911. októberre	10.60—10.61	10.60—10.61
Rozs 1912. áprilisi	10.10—10.51	10.48—10.49
Tögrög 1912. májusi	8.57—8.58	8.18—8.59
Zab 1911. októberre	9.35—9.36	9.35—9.39
Zab 1912. áprilisi	9.60—9.61	9.62—9.63

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Október 23 —

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	111.—
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	90.80
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	79.—
Magy. földt. herm. kötvény 4 ⁰ / ₁₀₀	90.60
Horvát-szlavon földt. herm. kötvény	92.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	216.—
Tisszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	156.—
Osztrák járadék papírban	91.40
Osztrák járadék ezüstbe	94.75
Osztrák járadék aranyban	114.75
Osztrák koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	91.50
1880. évi osztrák államsorsjegy	157.—
Osztrák-magyar bankrészvény	19.95
Magyar hitelbank-részvény	832.—
Osztrák hitelintézeti részvény	636.50
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	727.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.21
Mémet birodalmi márka	117.75
London vista	241.42 ¹ / ₂
Paris vista	95.45
10 márkás arany	23.55

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZINHÁZ.

Kedden, 1911. október hó 24-én

B) bérlet.

B) bérlet.

Ártatlan Zsuzska.

Operette 3 felvonásban. Irta: May és D'Esvallieres. Fordította: Mérel Adolt. Zenéjét szerzette: Jean Gilbert. Karnagy: Tilger Árpád. Rendező: Polgár Sándor.

S Z E M É L Y E K:

Des Aubrais	Polgár S.	Susanna, neje	Dióssy Nusi
Delfine, neje	Benkőné.	Charnczey	Kulesár L.
Jaquelin	Nógrádi M.	Rosale, neje	H. Fexete A.
Hubert	Vass Jenő.	Alexis	Várnai Jenő.
René	Huszár K.	Emil, piccolo	Benkő Gizl.
Camarell	Gyöző A.	Sorott	Szabó Lajos.

Kezdete este 1/2 8 órakor.

APOLLÓ SZINHÁZ

az Andrassy-téri Uj Lloyd-palotában

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma kedden, 1911. október 24-én:

1. Gulnara. Szenzációs dráma. — 2. Olasz katonai gyakorlatok. Nagy katonai látványosság. — 3. Az orvoságos üveg. Amerikai dráma. — 4. Burtheau csoport. Erdékesítő variété szám. — 5. 4 élettörténet. Dráma — 6. A felsült udvaló. Kacagató. — 7. Szent Antal kísértése. Legenda. 500 méteres kép. — 8. Pall hipnotizál. Kacagató.

Előadások délután fél 6 órától.

Helyárak: Páholy ülésenként 1 kor. Zartszék 1 kor. I-és hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél.

Saját zenekar.

Ruhatár. — Buffet.

URANIA

szépségkép színház.

(Beró Simony-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma kedden, 1911. október 24.

1. Pall mint tüzér. Humoros. — 2. Vadkacsa vadászok. Látványosság. — 3. A félelmes boszu. Dráma. — 4. Enoch Arden.

Tennyson költeménye.

Előadások d. n. fél 6 órától kezdve este 11 óráig.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér.

Utolsó előadás este 11 óráig.

A hölgyek kéretnek a nézőtérben kalap nélkül megjelenni.

As előadások tartama 2 óra.

As előadásra bármikor be lehet menni.

NYILTTÉR.*

Dr. Momák Döme

ügyvédi irodáját

Arad, Maros-u. 2. szám

alá 5078

helyezte át.

SALAMANDER
cipők elárúsítása.

Oriási választék
valódi amerikai
VADASZ-CZIPŐKBEN.

A n. é. közönséggel tisztelettel közlöm, hogy a világhírű „SALAMANDER”, gyártmányu cipők aradi kizárólagos egyedárusítását sikerült megszereznem. Forma, kiállítás és tartósság tekintetében a „SALAMANDER” cipők versenyen felül állanak, vételáruk pedig oly alacsony, hogy ma már mindenki kevés pénzért tartós és elegáns cipőt Egységárak: Hölgyek és urak részére 16 K. 50 f. luxus kivitel 20 „ 50 „

WEINBERGER JANOS, ARAD

elsőrendű cipőáruház.

1216

Tessék a kirakatot megtekinteni.

Telefon 312. szám.

A legelegánsabb női felöltők csak

GYÖRGY MENYHÉRT ÉS TÁRSA

Női felöltők
Áruházában.

TELEFON: 855.

ARAD

ANDRÁSSY-TÉR 8

a Minorita-templom bejáratával szemben kaphatók!

Szives tudomására hozzuk an. é. hölgyközönségnek, hogy az eddig megszerzett pártfogásuk fokozása céljából az őszi árukon feltüntetett szigoruan szabott árakból a mai naptól fogva 10% engedményt nyújtunk.

DEFAFF szabadalmazott golyós csapágy **varrógépek**

a jelenkor legjobb gépei, könnyű, zajtalan járás, utólérhetetlen tartósság, műhímszésre, harisnya- és ruházati munkákra, kiválóan alkalmasak könnyű járásuk folytán. Dus választék családi és ipari célokra.
Egyedüli képviselő

Hammer Vilmos

műszerésznél Arad, Szabadság-tér 7.
Nagy szakszerű javító műhely.
Telefon szám 96.

Uj fodrász-üzlet!

A nagyérdemű közönséget van szerencsém értesíteni, hogy

Arad, Deák Ferenc-u. 8. sz.

Akinek jó, erős és csinos férfi, női és gyermek cipőre van szüksége, az forduljon bizalommal 4717

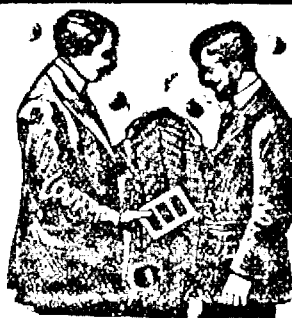
Weisz Márton

czipőüzletéhez

(Deák Ferenc-u. 6. sz.)

hol olcsó árak mellett óriási választékban valóban saját készítményű cipők kaphatók állandóan. Megrendeléseket a legcsinosabb kivitelben esz- közlünk.

Tessék próbavásárlást tenni!

Brünni szövetek

urt ruhák elkészítésére legolcsóbb gyári árakon kaphatók.

ETZLER és DOSTAL cégnél
BRÜNN 41. 6904

A tanítói szövetség és az állami tisztviselők egyesületének szállítója. Ha direktre a gyárból veszi a fogyasztó ezen szükségletét, soz pénzt takaríthat meg. Mindig új, modern szövetek mindenféle áron. A legkisebb méretet is küldjük. Dus minta választék megtekintésére bérmentve küldetük. EX

Hölgyeim!

saját érdekükben cselekszenek, ha **Aradon, Salacz-utca 1. sz. ház II. emeleten levő**

trotteur, concert, gyász és leányka kalap-divatszalonomat

meglátogatják, ahol nagy választékban kaphatók a párisi körutamból magammal hozott legújabb divatu női kalapok. Nagybecsű vevőimet

olcsó árról és figyelmes kiszolgálásról biztosítom. Javítások és gyászkalapok kívánatra azonnal elkészülnek. Kérem szives pártfogásukat, teljes tisztelettel: 4591

Maison Ritscher.

alatt egy fényesen berendezett

borbély- és fodrász-üzletet

nyitottam. Szakképzettségemet e téren mint vezető 4 éven át Hilyer Mihály jónévű fodrász-üzletében szereztem. Főtörökvésem leendő az igen tisztelt vendégeim legkényesebb igényeit is mindenkor figyelmes kiszolgálással legjobban kielégíteni. 5013 Szives pártfogásért esedezik

Költözők figyelmébe!

világos világítási berendezéseket **csillárokkal**

együtt kedvező fizetési feltételek mellett szerel és szállít

KOCH DANIEL

Waxmascengő és telefonberendezési vállalkozás
Arad, Deák Ferenc-u. 42.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy f. évi november 1-től a Karolina-utca sarkán volt Müller házban

kávémérést kifőzéssel

nyitok. Naponta friss kávé, orosz tea és sütemények, ebéd és vacsora abonnensek elfogadhatnak. Elsőrendű főzőnő és jó kiszolgálás áll rendelkezésre. 5058 Szives pártfogást kér tisztelettel

Garai Károly.

Építetők figyelmébe!

Csobán Tivadar

építészeti irodája.

Arad, Deák Ferenc-utca 20a. sz.

Van szerencsém értesíteni az építetők közönséget, hogy az építészeti téren mindennemű munkákat, úgymint:

tervezéseket, új építkezést, régi épületek átalakítását

egy helyben, mint vidéken a legjutányosabb árban készik.

Tisztelettel:

Csobán Tivadar,

2681

épléssz.

Uj diszmű, mázoló és fényező műhely.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy mázoló és fényező műhelyemet

Kossuth-utca 58. sz. alól

Fejsze-utca 6. szám alá

helyeztem át.

Elvállalok mindennemű épület, butor, portálé mázolás, fényezést, floderozást és bármilyen kivitelű fényezéseket legszolidabb és legizlésebb kivitelben, igen jutányos árakban. Vidékre is árkülömbözet nélkül.

Szives megbízásokat kér:

Papp András

fényező és mázoló. 4055

Arad, Deák Ferenc-u. 8. sz.

Welspillich Ignác

borbély és fodrász.

Uri hölgyközönség szives figyelmébe!

A n. é. hölgyközönséget értesítem, hogy női ruha divattermemben elvállalok a legujabb párisi divatlapok után készített, angol és francia kosztümöket és ruhákat legizlésebb kiállításban, jutányos árak mellett.
4985 Szives megbízásokat kér kitűnő tisztelettel:

WEISZ SAMU női-szabó, Weitzer János-utca 10. sz.

LEGUJABB ÉS LEGFINOMABB COSTÜNKELMÉK MEGÉRKEZTEK! 140—150 cm. szélességben.

Az idény legnagyobb újdonsága **Doubi**-kelmék, amelyek kirakatainkban már megtekinthetők. — A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk, hogy külön osztályt létesítünk **fekete és tegethóf** kelmékből, ezek közt különös gondot fordítottunk azon **tegethóf** kelmékre, amelyek a felsőbb leányiskola és polgári iskola növendékeinek valók. Ezen kelméket rendkívül olcsó árért arusítjuk, feltétlen jó minőség szintartó és semmit sem gyürődnek. Ezen kelmék nevei: **120 cm. széles méterenkint: Tisza K 2-60, Abbazia K 3—, Julia K 3-60. 140 cm. széles: Fiume K 5.**

ROSENBLÜH H. ÉS TSA.

1861

Gyors és pontos kiszolgálás!

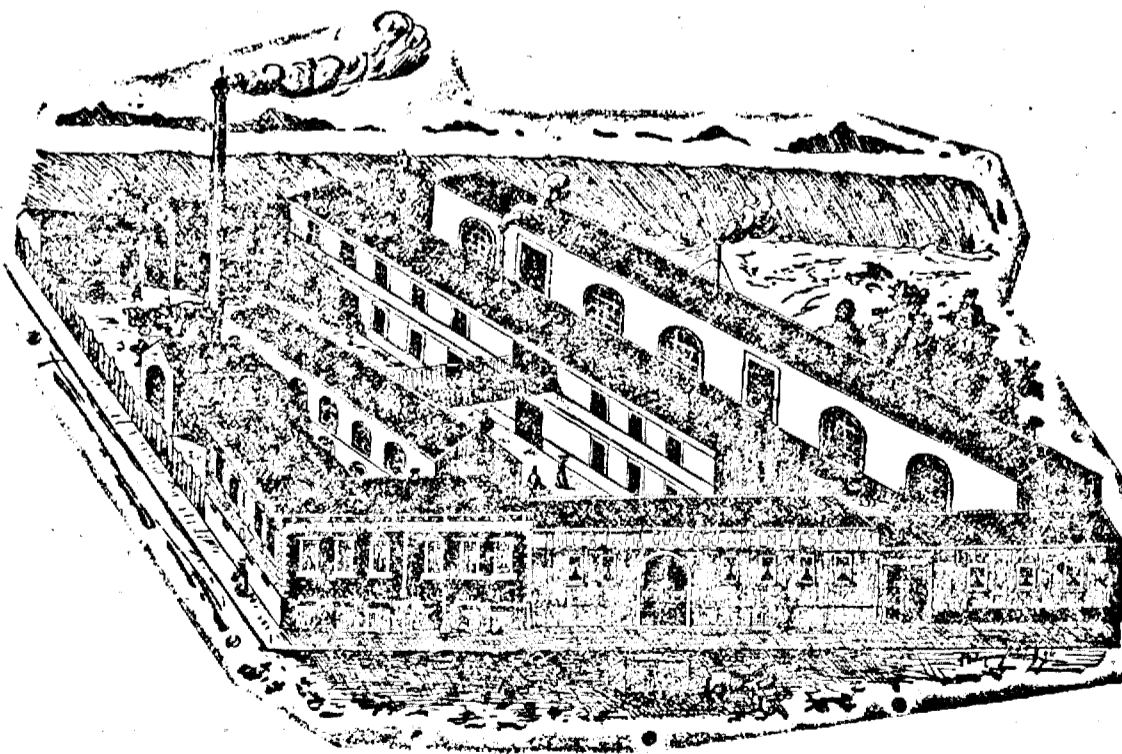
MÜLLER J. ÉS FIA

ruhafestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosógyára

Aradon, gyár és iroda: Tököly Imre-utca 38—40—42.

Alapítottott:
1858.

Mindennemű
**férfi és
női fel-
öltőket**
és
ruhákat
egészben fest,
vagy vegyileg
tisztít.

Telefon szám
459.

Ingeket, gallé-
rokat, kézelő-
ket, házi ruhát,
kelengyéket stb.
hófehéren
(minden maró-
szer kizárásá-
val) mos és fé-
nyesen vasal.

Helyben gyűjtőtelepek: JÓZSEF FŐHERCEG-UT 11. SZ., FORRAY-UTCA 20. SZ. ÉS ASZTALOS SÁNDOR-UTCA 2—3. SZ.
Vidéken gyűjtőtelepek: DÉVA, BRASSÓ, GYULAFEHÉRVÁR, SEGESVÁR, VAJDAHUNYAD ÉS SZÁSZVÁROS.

Szives pártfogást kér kész szolgálattal **MÜLLER J. ÉS FIA.**

Postaküldemények gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Rendkívül olcsó árak!

Rendkívül olcsó árak!

Hoffmann
Sándor
Arad, Színház-épület.

Mélyen leszállított árban, megbízható jó minőség, szolid és pontos kiszolgálás!

Szönyegekl!

Argaman. Axminster, nyírott, futó- és fali szönyegek, szövet- és csipkefüggönyök, stórok, diványátvetők ágy- és asztalterítők dus választékban.

300 cm. nagy szőnyeg csekély hibával 40 forint helyett most 21 forint.

Flanell takarókl. 50 forinttól feljebb.

Remek szép réz karnis 1.75 darabja.

Vitrage rudacskák darabja 15 krajcár.

őszi és téli paletok, plüss- és szőrme-felöltők, és leányfelöltők, bluzok, aljak.

VIDÉKRE BÉRMENTVE

120 széles angolszerű kelmék méterje 1-1.50 kor. 1.20 széles cheviot minden színben 1.50 korona. 140 széles kosztüm-kelmék minden színben 3-5.- korona.

Szőrme boák, muffok óriási választékban igen olcsó árak mellett.

E héten! csipke gal-lérok 15 krajcár darabja, Fátyolok minden színben 15 krajcár.

Kérjék a kirakatokat megtekinteni.

ALAPITTATOTT 1889.

Várhoz László

uri és női cipész Arad, Weitzer János-utca 3. sz. (Minorita-palota.)

Elvállalja minden e szakba vágó legujabb divatszerinti

férfi-, női- és gyermek-cipők

készítését fájós lábakra is, pontos kivitelben jutányos árért. Készít továbbá bármely fegyvernemhez tartozó önkéntes urak részére előírásos cipőket a legjobb minőségű bőrből. Ortopéd-cipők és vidéki megrendelések 24 óra alatt készülnek. A lugosi honvédezred tisztikarának szállítója. B. pártfogást kér 8951

VÁRHOZ LÁSZLÓ.

Molnár Antal

épület- és butoraszatlos

Arad, Kápolna-u. 3. sz. (saját ház.)

Elvállalja minden e szakba vágó munkák készítését, úgymint

modern lak- és boltberendezéseket, portál és épületmunkákat a legmegbízhatóbb kivitelben, a legolcsóbb árért.

Kész butorok legolcsóbb beszerzési forrása.

Szíves pártfogást kér kész szolgálattal 8951

Molnár Antal, épület és műbutoraszatlos.

Jó erkölcsű fiú tanulóknak felvételtk.

Alkalmi vételek és eladások ékszerfárgyakban

many és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

óras és ékszerész Weitzer János-utca, Minorita-palota

Zálogcédulák

many és ezüstneműk, gyémánt és brilliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átöröklésnek! TELEFON 438. TELEFON 438.

INGYEN!!

adok gumi-sarkot a nálam vásárolt női cipőkre.

Okt. 31-ig mélyen leszállított árak.

Üzletemet nov. 1-én ugyan e házba áthelyezem és azt legnagyobb bitva a legfinomabb

női, férfi és gyermek-cipőkkel,

valamint a legfinomabb kalapokkal és

uri divatcikkekkel felszerelve Aradon még nem létezett olcsó árakban

árusítom. Olcsóságomról tessék meggyőződni. 4011

Iványi Menyhért cipő raktára ARAD, Forray-utca (Gr. Hunyady-palota.)

Beteg ön?

Ingyen közlöm mindenkivel, miként szabadultam meg hosszas tüdőbetegségemtől (tuberculosis, torokgyulladás és astma). Eredmény biztos. Ezért semmi díjazást nem kérek! Ezt mind csak azért teszem, mert betegségem alatt, midőn állapotom már általában reménytelen volt, elhatároztam miszerint ha olyan szert kapok, mely gyógyulásomhoz vezet, úgy azt az összes lapokban saját költségemen a nyilvánosság tudomására hozom.

5123 **Krizek F.-né** Prag, II. 2007. szám (Böhmen)

Ha olcsón akar vásárolni

ugy keresse fel okvetlen mielőbb

Schwartzberger Manó

női felöltő áruházát ARAD, Vörösmarty-utca 3. alatt,

hol legujabb divatu női és gyermek

felöltők és szőrmeárak

óriási választékban feltűnő olcsó árban kaphatók

Hauszer K. Géza

hangszerkészítő

Arad, Deák Ferencz-utca 40. szám. (Dr. Winter-ház.)

Van szerencsém igen tisztelt megrendelőmet és a nagyközönséget értesíteni, hogy

hangszer műhelyem

Deák Ferencz-utca 40. szám alatt

van. — Raktáron tartok dus választékban mindennemű hangszereket. Elvállalok hangszer átalakításokat és javításokat legjutányosabb árak mellett. Vidékre megrendeléseket leggyorsabban eszközölök. Szíves pártfogást kér kiváló tisztelettel

Hauszer K. Géza,

hangszerkészítő. 2801

ÉRTESETÉS!

Van szerencsénk értesíteni megboldogult Bolezni Antal igen tisztelt megrendelőit és vevőit, hogy Salacz-utca 2. sz. alatti **cipész üzletét átvettük**

és azt saját készítményű férfi-, női- és gyermekcipő-raktárral kibővíttve, tovább vezetjük. Főtörekvésünk oda fog irányulni, hogy a n. é. vevőközönséget a mai kor igényeinek megfelelőleg teljesen kielégítsük.

Szíves pártfogást kérnek tisztelettel 8561

Bolezni Antal utóda.

YOGHURT.

Dr. Floris A. a kiváló fővárosi orvos és író a következőket írja „Miképen lehetünk hosszúéletűek” című művében.

A Yoghurt leghatalmasabb ellenfele a bél baktériumoknak, csökkenti, szabályozza egyszersmint a bélben való rothadást.

A vértesteckék jótékony munkáját fokozza, gyenge savi hatásánál fogva nagy segítségére van a gyomor-nak az emésztésben.

Ez az oka annak, hogy ez az étel legkönnyebben emészthető, mert a gyomorsavval egyesülve hatalmasan pusztítja a baktériumokat így a táplálék felszívódását is rohamosan elősegíti.

A vérben felszívódott és átalakult Yoghurt ezenkívül azt a legüdvösebb legszerencsésebb és számukra lenhasznosabb munkáját is fejt ki, hogy a véredényekben lerakodott vékony mézsréteget úgy a vastagabb mint a vékonyabb hajszáledényekben parányi szemcsékre oldja fel. 1505

Az orvosi tudomány jelesei ajánlják mint egyetlen biztos szert, amely megóvjaa a szervezetet a korai megöregedéstől s amely meghosszabbítja az életet.

Ajánják gyomor és bél rendetlenségeknél, elerőtlenedett, lesóványodott vérszegény betegéknél rosz emésztés és vérszegénység stb. ellen.

Egy üveg ára 20 fill. Naponta friss készítmény kapható

FÖLDES KELEMEN-NÉL A R A D.

Színházi prémézések

boák, muffok, kabátok, legjobb bevásárlási forrása
Beregszászy Lajos
 divat-szücs üzletében, Deák F.-utca 32. 5115

Husserl Manó

Arad, Szt.-Pál-utca 11. sz.
 Telefon 348. szám.

Csatornázás és vízvezeték szerelő bádogos. Készítmó- dern butor veretel. Fém- celszolás, galvanizálás. (Nikkelezés, vörös és sár- ga rezezés, horgonyozás, ónozás, aranyozás, ezü- rözés.) 8841

Galvanoplasztikai munkák

Ősz haj nincs

Minden haj megkapja eredeti szí- nét, ha azt naponta egyszer

HAIRREGENERATORRAL

megnedvesítjük.

== Nagy üveg ára 2 korona. ==

Főraktár:

Földes Kelemen

gyógyszertára Aradon.

3 üveget ingyen láda és csomago- lással bérmentve küld. 1524

DOUGÁN ÉS MAYER

kárpitos és díszítők

Arad, Atzél Péter-utca 3. (az udvar- ban a kapuval szemben.)

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, u. m.: szalon, angolbőr bu- torokat a legfinomabbtól a legegyszerűbb kivitelig, továbbá használt butorok átala- kítását, valamint lakáshelyre- rendezése- ket és díszítéseket a legolcsóbb árakon.

Vidéki megrendelések pontosan telje- sítetnek. Levélbeli meghívásra azonnal megjelenünk.

A n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva magunkat maradtunk tisztelettel:

DOUGÁN ÉS MAYER

kárpitos és díszítők.

5149

Keresünk

a vegyeskereskedési szakmában jártas

segédet

aki a rőtös és szövő- fonál szakmát is érti, november hó 1-én való belépésre. Cim:

Róth Mór és Társa

Soborsin. 5155

Az adóügyi teendőikben jártas

egyén

ménesi körjegyzőség- nél folyó évi

november 1-től

állandó alkalmazást

nyer. Fizetése megállapodás szerint. Ménés, 1911. okt. hó 21.

Kovacsévits György,

körjegyző.

Megnyilt a nyiregyházi burgonyacsarnok!!!

Tisztelettel értesítem a fogyasztó közönséget, hogy kizárólag nyiregyházi burgonyáimnak az eladását megkezdettem. Állandó raktárt tartok (Karolina-utca 5. sz. házamnak udvarában) nyiregyházi róza, hópehely és „kincsem”

fajburgonyákból.

Bármely fajú 50 kg.-os zsákokban, esetleg 3 K. 75 fillér burgonyámat házhoz is szállítva versenyárban számítom meg. Tisztelettel

SPIELMANN ALBERT, ARAD,

Karolina-utca 5. sz. (udvar). 5143

FOGAK

és fogsorok, aranyhidak és koro- nák ideálisan szépen, rágásra kitűnőek, készülnek

HALMOS

fogászati műtermében Asztalos Sándor-utca 10. sz. sz. (Szabadság- tér és Asztalos Sándor-utca sarok,

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon sz. 638.

4271

Ne mulassza el!

mielőtt óra- és ékszer-

szükségletét beszerezné

felkeresni vételkény-

szert nélkül

Vogel László

műorás és ékszerész üzletét.

Veszek zálogcédulát,

tört aranyat vagy más

tárgyakra becserélem.

Arad, Weitzer János-u. 6.

Új leányiskola-épület.

Igaz Sándor és szer-, ezüstnemű ARAD, Andrassy-tér

Szolidan szabott árak!

Nagy választék briliáns-, arany- és ezüstékszerekben.

Városi és megyei telefonsz. 321.

Figyelmes kiszolgálás!

Külön helyiségben I. rendű chinaezüst árak.

Alapítva 1902. évben.

Nők legforróbb vágya SZÉPNEK LENNI!

Ezt legkönnyebben érhetik el a HAJÓS- féle IBOLYA-CREME használatával.

Ára 1 tégelynek 1 korona.

Kapható mindenütt.

Főraktár: **HAJÓS ÁRPÁD**

gyógyszertárában

Arad, Andrassy-tér 22. szám.

Hat gymnasiumot, vagy hat reáliskolát, vagy hat polgári iskolát végzett fiatal embert GYÓGYSZERÉSZ-GYAKORNOKNAK ELFOGAD

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszerész

421

Arad, Andrassy-tér 22. szám.

Értesítés minden sz. egy-
sz. beiktatásnak ára 4 fillér,
vagy többet követel 3 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhatal: János 16. ut. 16.
Kiadóhatali telefon: 151. sz.
Számjegyző: 257. sz.

Apró hirdetések felvétele a kiadóhatalban, vidékről az apró hirdetések posta úton át is beküldésével — a szerkesztő a művegele — vagy levélhírdetéseken. Felhívás a hirdetésre csak mindenkor előzetes
felhívás megkötésével, (a jelölt levélkelettel) felhívásdíj nélkül a kiadóhatalban, az esetleges, vállalkozás esetében. Az apró hirdetések díja a sorok számától számítva minden sz. 4 fillér, vagy több
sz. 10 fillérrel 3 fillér. A legkisebb hirdetés 30 fillér. A vastagabb betűkkel írtakat a kiadóhatalban előzetesen meg kell jelölni. Az apró hirdetések előre nem kerülnek. A hirdetés a kiadóhatalban
kivétel nélkül megmarad. HIRDETÉSEK ÉRTÉKÉRE 100. SZ. 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.

OKTATÁS.

F. hó 15-én

gépírási, gyorsírási és könyvviteli tan-
folyam megnyílt. Mérsékelt tandíjak.
Növendékek még fölvetetnek. Az
elmaradt órákat különóránban, díj-
talanul pótoljuk. Díjtalan, biz-
tos állásközvetítés. Jelentkezni
lehet Ziffer Sándornál Arad, For-
ray-a. gr. Hunyadi palota. 4904

2 perc alatt

minden fogfájást megszüntetnek
az Indiai fogcseppek, üveg 70 fill-
lér. Földes gyógyszerár. Arad.
II-4731

KÜLÖNFÉLE.

Vasárnap délután

egy velencei fonású arany övkar-
csatt a Maros-utcától a színházig
terjedő utvonalon elveszett. A be-
csületes megtalálója kéretik illő
jutalom ellenében Hacker Sándor,
Erzsébet körút 87. átadni. 5161

Cholera és minden fertőző

baj ellen biztos óvszer a Menthol-
szesz, ára 40 fillér, nagy üveg 1
kor. Földes gyógyszerár. II-4731

Épület és díszműbádógos

munkákat legjutányosabban készít
egy helyben, mint vidéken Diamant
lenő Weitzer- és Kazincz-utca sarkán
(Polgári iskolával szemben.) 8681

Jutányos árért

készíték fehérneműt, himzést, ájourt,
javítást válllok. Tóthné, Választó-
utca 55. 5148

**Színházlátogató közönség il-
gyelmébe!**

A ki páholyt, vagy támlésszéket
kiadni, bérelni, vagy váltani akar,
az forduljon a Gyorsfutár váll-
lathoz, Atzél Péter-u. 1. Telefon 848.
5101

Férges baromfiak

megtisztulnak Vojtek és Weisz
baromfi féreg porától. II-3506

Férges baromfi ólak

teljesen megtisztulnak Vojtek és
Weisz baromfi-féregpusztító sze-
rétől. Siker garantírozva. II-4330

Ügyes kárptos

ajánlkozik e szakmába bármily
kárptos munkák pontos és kitűnő
elvégzésére, egy saját műhely-
ben, mint házakhoz is, legolcsóbb
árak mellett. Vidékre árfelemelés
nélkül. Stahl M., Csernovits Péter-
utca 8. sz. 2237

Kerékpáros

Gyorsfutár Vállalat ::

Telefon 848.

Iroda: Atzél Péter-utca 1. szám.
(Zrínyi-utcai oldalon.) 8412

Csillárok,

Villamos felszerelések

legolcsóbban

Diamant-nál

Atzél Péter-utca 2. (II. udvarban)

Kitűnő minőségű

erdélyi hópehely

burgonya

50 kg.-os zsákokban kapható
házhöz szállítva

4 koronáért.

Viszonteladók és vendéglősök ár-
kedvezményben részesülnek.

Telefon

755. sz. Halmos és Herceg és

616. sz. Nagy János Arad.

FELHIVÁS!

A magyar irodalom és művészet minden ágában
forrongások és megújulások idejét éjük.
Uj hitet, új célokat hirdetnek a holnaposok,
kik a magyar költészet és zamatát akarják megőrizni.
A női szépséget, melyben a költészet minden
bája, elbűvölő harmoniája összspontusul, ugyancsak
a modern kor fegyverével, ártalmatlan, kipróbált
arckrémmel, szépitőszerezrel kell az ósdi vénülés ellen
megvédelmezni.

A női szépség költészetének egyik kiváló esz-
közével, a törv. védett **Dr. Biró-féle Havasi Gyopár-
crém**mel, ez a legnagyobb mértékben sikerült is.

A jelenkor modern női csaknem mindannyian
használják a női szépség e biztos hatású eszközét.

A dr. Biró-féle HAVASI GYOPÁR CRÉME ára :

Nagy tégely I K — Mosdóvíz I K. — Szappan 70 f.

Főraktár: KOLOZSVÁR.

5093

Dr. Biró-féle gyógytár, Mátyás király-tér 6. sz.

Kapható ma már minden gyógyszerárban és drogériában.

Biztosítom, hogy nem bánja meg

ha finom 14 karátos
arany ékszer, zseb
és modern hárfá ütő
inga-órát akar venni,
vagy javíttatni,

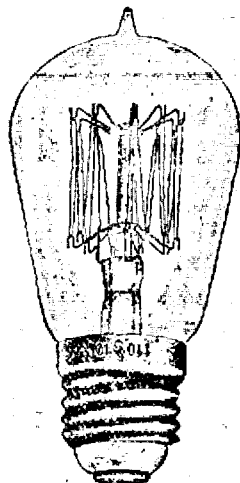
ha felkeresi

ZINNER

VILMOS 8102

művészi és ékszerész üzletét

Feray-u. Szabadság-
téri sarok-épületben.

TANTAL-LÁMPA.

A legjobb fémszálas izzólámpa.
Árammegtakarítás kb. 60%.
Fehér fényel ég.
Rázkódásoknak ellenáll.
Égési óráinak számameghaladjabármely izzólámpáét.

Minden helyzetben, tehát fölfelé állóan, ferdén,
oldalt egyformán, kifogástalanul ég.
Olcsóbb a többi fémszálas izzólámpánál.
Nagyobb rendeléseknél magas engedmény.

MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK

Budapest, VI., Teréz-körút 36.

6906

Enn rovatban minden négy-
eset beírásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József lón. u. 22.
Kiadóhivatali telefon: 257. sz.
Szerkesztőség: 387. sz.

Apró hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útjánvalyán küldendők — a melytől a szöveg elől — vagy levélszolgálaton. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor közzéte.
Számlák megküldésénél, (a jellegű leveleket kivéve) hátrahagyással szolgál a kiadóhivatal, az esetben, válasszólyog megjelendő. Az apróhirdetések díja a sorok száma szerint számított. Minden sor 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel írási sorok a kértakban aláhúzással jelölendők. Az apró hirdetések öltre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal
hívására díjmentesen megszerkeszt. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTEK FEL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jellege alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettek semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül elmentjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

HÁZASSÁG.

Uriember

28 éves rom. kath., distinnált megjelenésű, előkelő társadalmi positióban 20—22 éves leány, vagy elvált asszony, esetleg fiatal özvegy ösmeretségét (nősülés céljából) keresi. Leveleket szerdáig, illetve csütörtökig „50.000“ jellegű főposta, posterestante kérek. 5153

Szöke, barna.

vagy fekete hajfestékek, természetes élethű színekben. Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 3621

LEVELEZÉS.

Juliska!

Türelmetlenül várom kedves sorait. Üdvözli X. 5160

„Divinia“

levél ment. 5163

Elragadtatással

beszélnek mindenütt a „Molly“ kézfinomító kitűnő hatásáról. Egy füveg ára 1 korona. Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 3621

Leontin

látam a lóversenytéren. Elragadóan bájos volt. Mikor találkozik a régi helyen. Rezső. 5152

Páratlan hatású arcsepítő
szappan a Földes-féle Margit-szappan — 70 fillér. II-4731

„Egy bánatos kis özvegy“
levele van a kiadóban. Kérem sürgősen vegye át és az átvételt e lapban jelezni „Amor.“ 5151

Női festék,

hajták, legújabb, legdivatosabb mintákban Vojtek és Weisznál. II-3329

Két szobácska

ismeretséget kötne uri fiatal emberekkel. Leveleket „Derüre-boru 135“ jellegűre a kiadóba. 5158

Ha nem tud aludni

ne Bromot, de Vojtek és Weisz hírneves rovarperát vegye. II-3326

Ki akar naponta

esténként 7 óraker egy vigkedélyű közepetermetű uriemberrel találkozni, elcsevegni, időnként szórakozni. Leveleket a lapban való jezés mellett „Esti találka“ cím alatt kér. 5154

607.

Higienikus gummi-ujdonság a legjobb, 6 drb. 3 kor., 12 drb. 5 kor. 50 fill. Egyedárusítás Aradon: Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 3621

KIADO LAKÁS.

4 szoba-

elő- és fürdőszobából és minden hozzátartozóból álló lakás Batthyány-utca 83/a. szám alatt november 1-től kiadó. Bővebbet a házmesternél. 4865

Két szobás

kényelmes utcai lakás mellékhelyiségekkel havi 24 koronáért kiadó. Demeter-utca 111/a. 5060

Fényes parket

nyerhető Vojtek és Weisz hírneves parket-viasz használatával. II-3329

INGATLAN.

Ház eladó

Fejsze-utca 80. sarok telek és ház. Bővebbet ugyanott. 5051

Magános uriház

4 szobás lakás, szép kerttel Kaezich K-utca 13. sz. eladó. 5042

Féltiemeletes bérház

főtérhez közel 10% ot jövedelmez és még néhány evig adómentes elköltözés miatt eladó. Cim a kiadóban. 5162

ÜZLETEK.

Egy jó forgalmu

korcsma üzlet, házzal együtt, betegség miatt eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4465

Egy rőtös és rövidáru üzlet-nek kiválóan alkalmas üzlet-helyiség szép kirakattal, villany vagy gázvilágítással, november 1-re kiadó. Földes Kelemen, Lázár Vilmos-utca. 5041

12 év óta fennálló

jóforgalmu vegyeskereskedés 3 szobás lakással és mellékhelyiségekkel más vállalat miatt november 1-ére átadandó. Bővebb felvilágosítást a tulajdonosnál Iszpravnik Livius Kürtös, (Arad m.) 5144

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Aradi Cipészek

Termelő Szövetkezete fióküzlete: Csermön, Weinberger Menyhért. 3451

Uj női kalap divatterem.

Uri hölgyközönség szives figyelmét felhívom Arad, Forray-utca gr. Hunyady-palotában megnyitott és modernül berendezett női kalap divatteremre, ahol legelegánsabb öszi és téli bécsi és párizsi modell kalapok dus választókban legolcsóbb árakban kaphatók. Kitűnő tisztelettel Havas Gizella 4931

Irógép

használatlan, alkalmi vétel, gyári árban eladó. Megtekinthető: Pollak fűszer-kereskedés, József főherceg-ut 11. 4497

Szagos lesz az utca

amerre jár, ha mosdó szappanját Vojtek és Weisznál vásárolja; 6 darab 1 korona. II-3320

Legújabb festőminták

kölcsönzésre is, két hétre 25 fillértől kezdve. Remek műlapok, olajnyomatok stb., lapban és kerettel. 112.000 kötetes kölcsönkönyvtár, vidékre is kedvezményes árban. Krausz Paulin, Színház-épület. Telefon 511. sz. 4481

Amerikai és angol

gyártmányu uri és női cipők nagy választékban raktáron Klein József cipőüzletében Arad, Petőfi-utca. — Városi és megyei telefon 826. szám. 3725

Képekerekből 4301

legnagyobb választék, legjutányosabban lesznek elkészítve Fischer Mór üveg, porcellán, lámpa és diszjú-áru kereskedésében. Telefon 568. Üvegezést is elvállal.

Eladók

teljes fűszer állványok felszerelés-sel, portállal, kívánatra áruval. Kosuth-utca 56. 4469

Fényképezőgép

10×15-ös, modern, kitűnő lencsével azonnal eladó. Neumann, kiadóhivatal.

Kiadó

azonnal 3 szobás, előszoba, fürdő, cseléd- és mindenféle hozzátartozó modern utcai lakás Florián-utca 5/c. kapu alatt jobbra. 5086

Benz-féle

benzinmotor, egy vaseszterga, egy vasfúró, egy vasgyalupad, teljesen jókarban, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5187

30—40 métermása

makulatura olcsón eladó, Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésében, Andrassy-tér 16. 555

Likör aromák

mindenféle legfinomabb kávéházi likörök előállítására Vojtek és Weisznál. II-3529

Női és leányka felöltők

versenyen kívüli árakban kaphatók Hoffmann Sándornál színházépület, Arad. — Fiatal segédek felvételnek. 1941

A világhírű amerikai

„Vera“ cipők Aradon egyedül Buchsbaum és Társa cégnél szerkeszthetők be, kinek sikerült az egyedárusítást urak, hölgyek és gyermekek részére megszerezni. 1921

Török Gábor-utca 17. sz.

Tumó Lajos házában, 30 kiló friss toll eladó. Torma Herminnél. 5147

Eladó

egy, festett hálószoba berendezés, amely áll 2 ágy madraccal, 2 éjjeli szekrény, 1 mosdó, 1 ruha szekrény, 60 koronáért eladó. Értekezhetni lehet Weitzer János-utca 17. sz. ajtó 16. sz. 5146

ALKALMAZÁST KERES.

Egy intelligens

német kisasszony 1—2 nagyobb gyermek mellé azonnali belépésre ajánlkozik. Cim a kiadóban. 5104

ALKALMAZÁST NYER.

Hölgyek,

kik házi munkáik közepette horgolással foglalkozni akarnak, forduljanak Fekete Jakab, Mikes Kelemen-utca 9. 5159

Ügyes kalapdíszítő

leányokat jó fizetéssel felveszek. Bővebbet Maison Ritscher, Salacz-utca 1. 5154

Két kereskedő segéd

aki a román és német nyelvet beszéli

azonnali belépésre kerestetik.

Gáspár Henrik

5156 Boros Beni-tér 20.